

HEVES VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyintéző szervezeti egység:

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és

Hulladékgazdálkodási Főosztály

Környezetvédelmi Osztály

Iktatószám: HE/KVO/01072-5/2023.

Ügyintéző: Tajtiné Türk Ágnes

Telefonszám: +36 (36) 795-148

E-mail: tajtine.turk.agnes@heves.gov.hu

Tárgy: A „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezetvédelmi engedély megszerzésére irányuló kérelem elutasítása

H A T Á R O Z A T

- I. A **Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt.** (7633 Pécs, Malom u. 10.; KÜJ: 100229910; a továbbiakban: Kérelmező) által, a Heves Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztályára (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) benyújtott, a „Gyöngyöspata I. - andezit” védnevű bányatelken történő bányászati tevékenységre vonatkozó **környezetvédelmi engedély megszerzésére irányuló**

kérelmet elutasítom.

- II. A határozat a közléssel válik véglegessé, ellene a Miskolci Törvényszékhez címzett közigazgatási jogvita eldöntése iránti kérelmet lehet előterjeszteni keresetlevél benyújtásával. A keresetlevelet a közigazgatási döntést hozó szervnél a felülvizsgálni kért döntés közlésétől számított 30 napon belül, elektronikus úton kell benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya, de a felperes a halasztó hatály elrendelését azonnali jogvédelem iránti kérelemben kérheti a bíróságtól. Az *elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól* szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) 9. § alapján a jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet elektronikus úton, az űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével köteles benyújtani a keresetlevelet a közigazgatási határozatot hozó szervnél. A keresetlevél követelményeit a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37. § tartalmazza.

I N D O K O L Á S

Kérelmező a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken bányászati tevékenységet kíván végezni, ezért 2020. június 4. napján környezeti hatásvizsgálati eljárást kezdeményezett a Környezetvédelmi Hatóságnál. A bányatelekkel érintett ingatlanok: Gyöngyöspata 093/1 a. kivett kőbánya, 093/1 b. legelő, 080/1 kivett kőbánya, 080/2 a. kivett kőbánya, 089/1 kivett kőbánya, 089/2 kivett út, 056/3 kivett út, 056/2 a. erdő, 056/2 b. legelő.

A megküldött dokumentáció alapján 2020. június 5. napján eljárás indult, melyben az ügyintézési határidő *a környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. tv. (a továbbiakban: Kvt.) 91. § (1) bekezdése alapján 105 nap.

Az eljárás során megállapítást nyert, hogy a kérelmet teljes eljárásban kell elbírálni, mivel az eljárás megindításától számított 8 napon belül *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 43. § (7) bekezdése szerinti döntés meghozatalára nincs lehetőség, tekintve, hogy a tényállás tisztázása szükséges. Erre való tekintettel az Ákr. 41. § (2) bekezdése értelmében, HE/KVO/00520-2/2020. számon függő hatályú döntést hoztam.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 1. § (3) bekezdés a) pontja alapján a tervezett tevékenység megkezdéséhez környezetvédelmi engedély megszerzése szükséges. A tevékenység a Khvr. 1. számú melléklet 10. pontja [*Egyéb bányászat (kivéve az önállóan létesített ásványfeldolgozó üzemet) a) 25 ha területnagyságtól külszíni bányászat esetében*] hatálya alá tartozik, ezért környezeti hatásvizsgálat köteles.

Az eljárás megindítását követően a Khvr. 8. § (1) bekezdés figyelembevételével közleményt helyeztem el a Környezetvédelmi Hatóság ügyfélforgalom előtt nyitva álló hivatalos helyiségében, valamint a honlapján. Ezzel egyidejűleg a Khvr. 8. § (2) bekezdés alapján közzététel céljából a kérelmet, a dokumentációt és a közleményt megküldtem a tevékenység telepítési helye szerint illetékes Gyöngyöspata Város Önkormányzatának Jegyzőjének.

A Khvr. 3. § (4) bekezdés alapján Gyöngyös Város, illetve Gyöngyöstarján Község Önkormányzat - mint a tevékenységgel feltételezhetően érintett település – jegyzőinek megküldtem a közleményt közzététel céljából.

Az eljárás során Pallagi Roland Péter (Gyöngyöspata, Arany J. u. 44. szám alatti lakos) képviseletében eljáró dr. Szarka Ádám ügyvéd meghatalmazás csatolása mellett kérelemmel fordult a Környezetvédelmi Hatósághoz az eljárásban történő ügyféli minőségének megállapítása iránt. A kérelmet megvizsgálva az Ákr. 10. § (1) bekezdése figyelembevételével a HE/KVO/00520-6/2020. számú döntésben az ügyféli jogállást elismertem.

A Khvr. 9. §-a alapján értesítettem a Kérelmezőt, az érintett települések jegyzőit és a szakhatóságokat, illetve *az alapvető jogok biztosáról* szóló 2011. évi CXI. törvény 21. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással az alapvető jogok biztosát arról, hogy a Környezetvédelmi Hatóság az eljárás keretében közmeghallgatást tart. A közmeghallgatás helyéről és időpontjáról a Khvr. 9. § (6) bekezdése alapján közleményt adtam ki, melyet megküldtem az érintett települések jegyzőinek közzétételre, illetve a Környezetvédelmi Hatóság ügyfélforgalom előtt nyitva álló hivatalos helyiségében és a honlapján közzé tettem.

A közmeghallgatás megtartására 2020. szeptember 02. napján 14:00 órai kezdettel került sor Gyöngyöspata Város Polgármesteri Hivatalának tanácstermében (3035 Gyöngyöspata, Fő út 65.), melynek időpontjában a Környezetvédelmi Hatóság, a Kérelmező, a Mecsekérc Zrt. képviselői, illetve Pallagi Roland Péter, mint a terület tulajdonosa, a helyszínen megjelentek. A közmeghallgatásról videó felvétel készült, melyet a Környezetvédelmi Hatóság honlapján közzétételre került.

A közmeghallgatást megelőzően 2020. szeptember 02-án 12:30 órai kezdettel a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken (Gyöngyöspata külterület 093/1a, 093/1b, 080/1, 080/2a, 089/1, 089/2, 056/3, 056/2a, 056/2b. hrsz.) a Környezetvédelmi Hatóság helyszíni bejárást tartott. A bejáráson jelen volt a Kérelmező, a Mecsekérc Zrt., illetve a terület tulajdonosa Pallagi Roland is, aki biztosította a területre történő bejutást. A bejáráson tett megállapításokat a HE/KVO/00520-42/2020. számú jegyzőkönyv tartalmazza.

Az eljárás során megállapításra került, hogy a benyújtott kérelmi dokumentáció tartalmában nem felel meg a jogszabályban előírt követelményeknek, továbbá a tényállás tisztázása szükséges, ezért a Kérelmezőt a HE/KVO/00520-23/2020. számú végzésben hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre szólítottam fel, melyet 2020. augusztus 25. napján teljesített.

A hiánypótlási dokumentációt áttanulmányozva megállapítottam, hogy az zaj- és rezgésvédelmi, illetve levegőtisztaság-védelmi szempontból változatlanul hiányos, ezért HE/KVO/00520-44/2020. számon ismételt hiánypótlási felhívás került kiadásra. Kérelmező 2020. szeptember 1. napján megküldött iratában kérte a Környezetvédelmi Hatóságtól a hiánypótlási határidő meghosszabbítását, illetve ha ez nem lehetséges, az eljárás szüneteltetését.

A hiánypótlási határidőről az Ákr. 44. §-a rendelkezik. A hiánypótlás teljesítési határideje az ügyintézési határidőbe beleszámít. Az Ákr. nem tartalmaz a hiánypótlási határidő ügyfél általi kérelmére történő meghosszabbítására vonatkozó szabályokat, arra lehetőség nincs, ezért az arra irányuló kérelem elutasításra került. A szünetelés iránti kérelemnek helyt adtam és a HE/KVO/00520-45/2020. számú végzésben megállapítottam az eljárás szünetelését.

A szünetelés ideje alatt kiadott és érvényben lévő, *a veszélyhelyzet idején az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 49. §-a szerinti szünetelésre vonatkozó eltérő szabályokról* szóló 31/2021. (I. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 31/2021. (I. 29.) Korm. rendelet] 1. §-ban foglaltak szerint: „A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) ideje alatt folyamatban lévő, az ügyfél kérelmére szünetelő közigazgatási hatósági eljárásban az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 49. § (2) bekezdésében meghatározott, az eljárást megszüntető hat hónapos időtartamba a veszélyhelyzet időtartama nem számít bele, és az - bármely ügyfélnek az eljárás folytatására irányuló kérelme hiányában - a veszélyhelyzet megszűnését követő napon újratekődik.”

A koronavírus járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet *a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről* szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel kihirdetett *veszélyhelyzet megszüntetéséről* szóló 181/2022 (V.24.) Korm. rendelet 3. §-a alapján 2022. június 1. napjával megszűnt. A fentiek értelmében az Ákr. 49. §-a szerinti hat hónapos szünetelési időszak 2022. június 02-án újraindult.

A 2022. november 28-án a Kérelmező a hiánypótlási dokumentációt megküldte, mellyel egyidejűleg az eljárás folytatását is kérte. A benyújtott kérelem alapján a HE/KVO/02396-2/2022. számú végzésben rendelkeztem az eljárás folytatásáról.

A hiánypótlási dokumentációt áttanulmányozva megállapításra került, hogy táj- és természetvédelmi szempontból a tényállás még mindig nem tisztázott teljeskörűen, ezért HE/KVO/02396-15/2022. számon nyilatkozattételre hívtam fel a Kérelmezőt.

Kérelmező 2022. december 14. napján megküldött iratában az eljárás szüneteltetését kérte. A benyújtott kérelem alapján, az Ákr. 35. § (3) bekezdésére és a 49. § (1) bekezdésére hivatkozással a HE/KVO/02396-17/2022. számú végzésben megállapítottam az eljárás szünetelését.

Kérelmező 2023. április 12. napján megküldte a nyilatkozatát és azzal egyidejűleg kérte az eljárás folytatását. Az Ákr. 35. § (3) bekezdése értelmében a HE/KVO/01072-2/2023. számon kiadott végzésben rendelkeztem az eljárás folytatásáról, mellyel egyidejűleg tájékoztatást adtam az ügyintézés határidejéről.

Az eljárás során az akkor hatályban lévő *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet] 28. § (1) bekezdése alapján a kormányhivatal hatáskörrel és szakértelemmel rendelkező szervezeti egységei bevonásával vizsgáltam az 5. számú melléklet I. táblázat 3., 4., 5., 6. és 7. pontjaiban ismertetett szakkérdéseket, továbbá az egyes *közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről* szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 2., 3. és 4. pontjában meghatározott szakkérdések tekintetében megkértem az érintett szakhatóságok állásfoglalását.

Az eljárás során az érintett települések jegyzői tájékoztatták a Környezetvédelmi Hatóságot, hogy a tárgyi beruházással kapcsolatos közlemények a helyben szokásos módon kifüggesztésre kerültek.

A tervezett bányászati tevékenységgel kapcsolatban észrevétel 2022. december 14-én az érintett terület tulajdonosától, Pallagi Roland Pétertől érkezett a Környezetvédelmi Hatósághoz. Levelében tájékoztatást adott arról, hogy a tulajdonában álló területen védett és fokozottan védett növény- és állatfajok találhatók, melyre vonatkozóan Mesterházy Attila természetvédelmi szakértő felmérést készített. Kérte, hogy a felmérés alapján készült dokumentációban foglaltak figyelembevételével vizsgálja felül a Környezetvédelmi Hatóság az engedélyezési dokumentációban foglaltakat. A szakértői felmérésre vonatkozó dokumentációt a leveléhez mellékelte.

Az eljárás folyamán több észrevétel a tevékenységgel kapcsolatban nem érkezett sem a telepítés helye szerinti település jegyzőjéhez, sem a Környezetvédelmi Hatósághoz.

A Heves Vármegyei Kormányhivatal a kiegészített környezeti hatástanulmányban foglaltak, illetve a beérkezett észrevétel figyelembevételével az alábbi megállapításokat tette:

a) Környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási szempontból:

Komplex engedélyezés:

A benyújtott dokumentáció a kiegészítésekkel együtt megfelel a Khvr. 6. és 7. számú mellékletében támasztott tartalmi követelményeknek. A dokumentáció készítői rendelkeznek a dokumentáció részszerkeletére vonatkozó szakértői jogosultsággal.

Levegőtisztaság-védelem:

Engedélyes Gyöngyöspata külterületén a Gyöngyöspata I.-andezit védnevű bányában bányászati tevékenységet kíván folytatni évi 875.000 tonna tervezett kitermelési kapacitással. A területen andezit kitermelése 2000-2005 között folyt korábban, engedély alapján. A bánya újranyitására

vonatkozó, jelen engedélyt megalapozó 2020. április-májusában készült környezetvédelmi hatástanulmány két további tanulmánnyal egészült ki. A 2020. augusztusában, valamint 2022. októberében kelt hiánypótlási dokumentációkban a bányászati tevékenység levegőtisztaság-védelmi szempontú hatásai a tárgyi bányával közvetlenül határos Gyöngyöspata III.-andezit bánya tevékenysége levegőtisztaság-védelmi hatásának, kiváltképp a teherszállítás okozta forgalmi növekmény összeadódó hatásának együttes vizsgálatával került bemutatásra.

A végezni kívánt külszíni bányászati tevékenység során a humuszcéteg letermelését követően szintes szeletosztásos fúrásos, robbantásos külfejtéses technológiát alkalmaznak. Az évi 350.000 m³ jövesztéséhez havi 3 robbantást terveznek. A lefejtett anyagot törik (pofás törő, röpítő törő), majd a különböző frakciókat osztályozzák. A kitermelt meddőt a művelés előrehaladtával visszatöltik a termelés során keletkezett mélyedésekbe. A hatásterületen belül a gépi jövesztés, fedő és haszonanyag dózerolás, rakodás, szállítás, illetve a törés-osztályozás során a keletkező szilárd szennyező anyag (szálló és ülepedő por), valamint a belsőégésű motorok által kibocsátott kipufogógázok, valamint a termelvényt elszállító gépjárművek emissziója okoz légszennyezést a szállítási útvonal mentén. Termelés csak a nappali időszakban történne.

Az ásványvagyon kitermelése 1 db törő osztályozó, 2 db homlokrakodó, valamint 2 db kotrógép segítségével tervezett. A bányagépek működéséhez köthetően Gyöngyöspata I.-andezit bánya, valamint a Gyöngyöspata III.-andezit bánya külön-külön történő működése során hatásterület nem jelölhető ki, egyik légszennyezőanyag esetében sem. Az együttes működés során a munkagépek által kibocsátott légszennyezőanyagok közül a szálló por (PM₁₀) esetében csak a bányák közös határán jelölhető ki 67 m nagyságú terület. A két bányában együttesen működő egy-egy törő-osztályozó berendezéshez köthető összes felverődött lebegő por (TSMP) számított hatásterülete 330 m. A Gyöngyöspata I.-andezit bányán belüli szállítási tevékenység okozta poremisszió (PM₁₀) hatásterülete 15,87 m. A bányaművelésnél alkalmazott technológiai légszennyezéseket figyelembe véve a hatásterületi lehatárolások alapján *a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről* szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendeletben (a továbbiakban: 4/2011. (I. 14.) VM rendelet) meghatározott határértékek várhatóan biztonsággal teljesülnek a két bánya együttes működése során, a hatásterületen védendőek nem találhatók.

A haszonanyag kiszállításának útvonala teljes mértékben elkerüli a lakott területet. A szállítási útvonal újratervezése során az új koncepció szerint, az útvonal nem érinti sem Gyöngyöspata, sem Szurdokpüspöki, sem Gyöngyös településeket. A Gyöngyöst Ny-i irányból elkerülő út engedélyezése megtörtént, megépülését követően a 3. számú főútra történő csatlakozás előtt a szállítás ezen az elkerülő útvonalon történne. A szállítás okozta forgalmi növekmény összeadódó hatásának bemutatásában a Gyöngyöspata III.-andezit bányára vonatkozó adatok a bánya 2020. júniusában készült előzetes vizsgálati dokumentációjában (EVD) szerepelteken alapulnak. Az EVD alapján a bánya intenzitásnövelését követő tervezett kapacitása 200.000 tonna/év volt. A működésre vonatkozóan lefolytatott felülvizsgálati eljárást követően a HE/KVO/02084-20/2021. iktatószámom, 2021. július 15-én kiadott környezetvédelmi engedélyben rögzített kitermelési kapacitás viszont 100.000 tonna/év andezit.

A hatásvizsgálati dokumentációban bemutatottak alapján a szállítási útvonalakon a bánya újra nyitásával, illetve a Gyöngyöspata III.-andezit bánya - az engedélyezetttnél légyegesen szigorúbb maximális kitermelésével (200 t/év) számolva - a gépjárművek által kibocsátott légszennyezőanyagok közül csak az NO₂ esetén jelölhető ki hatásterület, melynek maximális értéke a vizsgált szállítási útvonalak közül az elkerülő út esetén a legnagyobb, az út tengelyétől mért 26 méter. A szállítási tevékenység hatásterületén egyik légszennyező anyag vonatkozásában sem

várható 4/2011. (I.14.) VM rendeletben előírt határértékek túllépése. Tekintettel arra, hogy a Gyöngyöspata III.-andezit bánya engedélyezett kapacitása a dokumentációban számítási alapul vett maximális kapacitás fele, valamint a kitermelt mennyiség a maximális kapacitás alatt várható, a tényleges koncentráció, valamint hatásterület még kedvezőbb lehet.

A bánya újrainyitását követően a levegőtisztaság-védelmi határértékek betarthatóak, a várható hatások különböző műszaki intézkedésekkel csökkenthetők, a levegőben visszafordíthatatlan folyamatok nem játszódnak le. A tervezett bányászati tevékenység levegőtisztaság-védelmi szempontból nem okoz jelentős környezet terhelést. A bánya újrainyításának szakterületi szempontból nincs akadálya, ellene kifogást nem emelek.

Zaj- és rezgésvédelem:

Kérelmező bányászati termelést kíván végezni 875.000 t/év mennyiségben a piaci igények kielégítése céljából. A bánya jelenleg nem rendelkezik érvényes Műszaki Üzemi Tervvel, illetve nem rendelkezik érvényes környezetvédelmi engedéllyel sem.

A bányászati tevékenységgel kapcsolatos üzemeltetési és közúti forgalommal kapcsolatos tevékenységet akadályozó, szakterületet érintő kizáró ok nem áll fenn. A telephely környezetében mezőgazdasági és erdő területek találhatóak. A legközelebbi védendő ingatlan Gyöngyöspata településen, falusias övezeti besorolású területen található kb. 900 méterre, a Mátyás király utcában (Mátyás király u. 32., 16. és 2. szám).

A bánya területén kizárólag nappali munkahatározott terveznek. A tevékenység során a fúrás-robbantásból, gépi rakodásból, törésből-osztályozásból és a rakodásból-szállításból származik környezeti zajterhelés. Domináns zajforrásként egy törő-osztályozó berendezés, két db. homlokrakodó és 2 db. kotrógép jelenik meg.

A védendő esetében a vonatkozó jogszabályban foglalt határértékek teljesülnek ($L_{\text{r}}=45$ dB). Az előzetes számítások alapján a megnövekedett kapacitás hatására a várható hatásterület nagysága 880 méter, - a 45 dB-es határértéket figyelembe véve - melyen nem található védendő ingatlan.

A Környezetvédelmi Hatóság a hozzá korábban a tárgyi környezeti hatásvizsgálati eljárás során benyújtott környezetvédelmi tervdokumentáció zaj-és rezgésvédelmi tervfejezetével kapcsolatban hiánypótlásra hívta fel Kérelmezőt, mivel a háttérterhelés és ehhez kapcsolódóan a hatásterület számításakor, meghatározásakor nem vették figyelembe a szomszédos ingatlan (Gyöngyöspata III. – andezit) bányászati tevékenységéből származó környezeti zajterhelést, ahol kapacitásbővítést terveznek a közeljövőben (200.000 t/év). A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció tartalma alapján a tárgyi „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelek 5 km-es környezetében másik kettő bányatelek is működik (a szomszédos Gyöngyöspata III. andezit és a kb. 2,1 km-re található Gyöngyöstarján II. andezit), így ezek együttes környezeti zajterheléséből adódóan a hatásterületek valószínűleg egymással fedésben állnak, valamint a bányák együttes üzemelése a számítási eredményeket negatív irányba befolyásolhatják.

A környezetvédelmi hatásvizsgálat hiánypótlási dokumentáció tartalma alapján a „**Gyöngyöstarján II. – andezit” bánya** környezeti hatásait nem kell figyelembe venni zaj-és rezgésvédelmi szempontból a tárgyi bányaterület működése szempontjából. Az előzetes számítások alapján a kb. 2100 méterre található bányaudvar valószínűsíthető zajterhelésének mértéke 0 dB, mely során a már kialakított bányafalak és vágatok zajcsillapító hatását nem vették figyelembe.

A „**Gyöngyöspata III. - andezit” bánya** a tárgyi bánya közvetlen szomszédságában található. A bányában a termelési kapacitás növelését tervezik, mely Környezetvédelmi Hatóság által került

engedélyezésre. Az engedélyezési dokumentáció zaj-és rezgésvédelmi vonatkozású fejezetének számításai alapján a kb. 1100 méterre található legközelebbi védendő esetében az A-hangnyomásszint 36 dBA.

A „Gyöngyöspata I. – andezit és a Gyöngyöspata III. – andezit bányák együttes zajterhelésének meghatározása érdekében 2020. július 27-én az ÖKONTROLL Mérnöki Iroda Bt. a háttérterhelés megállapítására irányuló méréseket végzett. A mérés ideje alatt feltételezték, hogy egyik bányában sem folyt termelés. A két bánya együttes hatásának háttérterhelését 38,9 dB értékben határozták meg. A legközelebbi védendőnél okozta zajterhelés a „Gyöngyöspata III. – andezit” bánya esetében 36,1 dB, míg a „Gyöngyöspata I. andezit” bánya esetében az előzetes számítások szerint 42,97 dB (43 dB). Az előzetes számítások alapján a „Gyöngyöspata I. és Gyöngyöspata III. – andezit” bányák együttes üzemelése során nincs határérték túllépés (határérték $L_{AM}=45$ dB) a legközelebbi védendő ingatlan vonatkozásában, illetve a két bányaterület együttes működéséből számított hatásterületen nem található védendő ingatlan. A hatásterület a *környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet) 6. § d) pontja alapján került meghatározásra, mivel a bánya környezetében gazdasági területek vannak. A tervdokumentáció szerint a valós hatásterület ennél az értéknél lényegesen kisebb lesz, ugyanis az alkalmazni kívánt gépek egymástól nagy távolságban és az idő előrehaladtával távolodnak a lakott területektől.

A bányát D-i (089/2 hrsz.-n, majd a 092 hrsz.-ú kivett utakon) és Ny-i (074/2 hrsz.-n kialakított kövezett út) irányba lehet elhagyni, a kivezető utak becsatlakoznak a 2406. számú Gyöngyös-Gyöngyöspata országos közútra, ahol a forgalom egyik fele Gyöngyös irányába, a másik fele Gyöngyöspata irányába bonyolódik le. Kiszállításra csak nappali időszakban kerülne sor.

A termelésre és kiszállításra mintegy 250 napon keresztül kerülne sor, évente max. 875.000 tonna haszonanyag termeléssel, 25 tonna teherbírású teherautókkal és a 12 órás kiszállítási időtartamot figyelembe véve, óránként max. 11-12 gépkocsi fordulóval számolnak. Gyöngyös és Gyöngyöspata irányába a kapacitásbővítést követően 6 forduló/óra (12 db elhaladás/óra) forgalomra lehet számítani. A „Gyöngyöspata III. – andezit” bánya kapacitásbővítésével kapcsolatos EVD dokumentáció szerint 34 elhaladással számolnak Gyöngyös irányába és 6 elhaladással számolnak Gyöngyöspata irányába az adott útszakaszokon.

A két bányából együttesen maximális kapacitás mellett 1.075.000 tonna haszonanyag szállítást jelentene, napi 165 fordulóval (14 forduló/óra). A 165 forduló megoszlása Gyöngyös irányába „Gyöngyöspata I. – andezit” bánya esetén 70 forduló/nap, „Gyöngyöspata III. – andezit” bánya esetén 28 forduló/nap (összesen 9 forduló/óra). Gyöngyöspata irányába „Gyöngyöspata I. – andezit” bánya esetén 70 forduló/nap, „Gyöngyöspata III. – andezit” bánya esetén 5 forduló/nap (összesen 7 forduló/óra). A szállítással érintett útvonal a 2406. sz. közút Szurdokpüspöki és Gyöngyös közötti szakasza. Közlekedési szempontból a tevékenység a szállítási utak forgalmában a korábbi állapotok volumenéhez képest jelentős változásokat eredményez, de a zajterhelés növekedése nem éri el a 3 dB-t (Gyöngyöspata felé 2,22 dBA, Gyöngyös felé 1,21 dBA növekmény), így hatásterület kijelölése nem indokolt.

Zajvédelmi ügyekben a hatáskört a 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 4.§-a szabályozza, miszerint a rendelet (3) bekezdés b) pontja alapján a valamennyi előzetes vizsgálat köteles, környezeti hatásvizsgálat köteles vagy egységes környezethasználati engedélyköteles tevékenység zaj- és rezgésvédelmi ügyében a területi környezetvédelmi hatóság gyakorolja a hatósági jogkört.

Szakvéleményemet a fentiek figyelembevételével, a 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet, *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII.3) KvVM-EüM együttes rendelet és *a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról* szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet rendelkezései alapján adtam ki.

Földtani közegvédelem:

A tárgyban megjelölt felülvizsgálati eljárásban benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy üzemszerű működés során a bányászati tevékenységből folyamatos ellenőrzés mellett, és kármentő rendszerek alkalmazásával nem várható szennyező anyag földtani közegbe jutása, az engedély kiadása az előírások betartása mellett földtani közeg védelmi érdeket nem sért.

Szakvéleményemet a Kvt. 14-15. §. alapján, *a felszín alatti vizek védelméről* szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8-11. §-ai, valamint *a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről* szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet 2-4. §-ai figyelembevételével tettem.

Hulladékgazdálkodás:

A bánya üzemeltetése során a kitermelt ásványi anyagok egy része (bánya meddő) „bányászati hulladéknak” minősül. A bányászati hulladékgazdálkodásra vonatkozó tervet a Bányafelügyelet hagyja jóvá. A bányavállalkozó a Hulladékgazdálkodási Tervet jelentősebb változás esetén felülvizsgálja és szükség esetén módosítja. A Bányafelügyeletet a nyilvántartott adatokban bekövetkező valamennyi változásról haladéktalanul írásban értesítik.

Kiszolgáló tevékenységekből adódó hulladékok tekintetében az alábbiakat állapítom meg:

A bányászati technológiához kapcsolódóan – havária eseménytől és balesettől eltekintve – egyéb hulladék nem keletkezik.

A gépek karbantartása és szervizelése a bányaterületen kívül, szakszervizben történik, az itt keletkező hulladékokat a javításokat végző cég tárolja telephelyén, illetve ártalmatlanításra engedéllyel rendelkező alvállalkozónak adja át. Abban az esetben, ha a meghibásodás kijavítása a bányatelken történik a kicserélt alkatrész, fáradt olaj, stb. kezelése a szervizelő feladata.

Az alkalmazottak szociális ellátása során szilárd települési hulladék (becsült mennyiség: 5 m³/év) és folyékony települési hulladék keletkezik. A kommunális hulladék gyűjtését kihelyezett gyűjtőedényekben végzik és a hulladékról szóló CLXXXV törvény (a továbbiakban: Ht.) 14. § (1) bekezdés c) pontja, alapján gondoskodnak elszállításáról és ártalmatlanításáról. A folyékony települési hulladék elszállításáról a bérbeadó gondoskodik, a szennyvíz elszikkasztásra nem kerül.

A bányászati tevékenység során keletkező nem bányászati hulladék gyűjtése a jogszabályi előírásoknak megfelelő módon, a bánya területén valósul meg. A bányászati tevékenység során keletkező nem bányászati hulladék a bányatelket érintő környező területekre nem gyakorol hatást.

A dokumentációban ismertetett tevékenység az előírások betartása mellett hulladékgazdálkodási szempontból nem okoz jelentős környezetterhelést.

Előírásaimat a fentiek figyelembevételével a Ht., valamint a végrehajtására kiadott jogszabályok, így különösen *a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről* szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján tettem meg.

A fentiek alapján **környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási szempontból** a bányászati tevékenységgel szemben **kizáró ok nem merült fel**.

b) Táj- és természetvédelmi szempontból:

A „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelek egyedi jogszabály alapján kijelölt országos jelentőségű védett természeti területet és a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 23. § (2) bekezdés alapján ex lege védett területet, természeti emléket, barlang felszíni védőövezetet nem érint, továbbá az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet és az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről* szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet által meghatározott Natura 2000 hálózat területének nem része. Tárgyi bányatelek a *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló 2018. évi CXXXIX. törvény által lehatárolt országos ökológiai hálózat *magterület* övezetében fekszik.

A 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 37 §-a alapján a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: BNPI) a védett és fokozottan védett természeti értékek természetvédelmi kezelésért felelős, működési terület szerint érintett szerv, ezért HE/KVO/00520-7/2020. számon megkeresésre került.

A BNPI 2165/2/2020. számon adott választ, mely szerint a bányatelek területén a BNPI biotikai adatbázisa szerint számos védett és fokozottan védett faj előfordulása ismert. A „Gyöngyöspata I. - andezit” védnevű bányatelek Miskolci Bányakapitányság 4653/2000. számú határozatával történt megállapítása óta a területen még nagyobb egyedszámban és területi elterjedésben kerültek kimutatásra védett növények, továbbá kimutatásra került három fokozottan védett, közösségi jelentőségű lepkefaj [Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), magyar tavaszi-fésűbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*), sztyepplepke (*Catopta thrips*)] jelenléte. Azonban a BNPI által végzett élővilág-védelmi felmérések nem voltak rendszeresek, ezért nem tekinthetők teljes körűnek, minden tekintetben reprezentatívnak.

Ehhez képest a dokumentáció Élővilág-védelmi munkarésében (7. melléklet: „Gyöngyöspata I. — andezit” védnevű bányatelek előzetes élővilág-védelmi és tájvédelmi vizsgálata”) közölt adatok ellentmondásosak, hiányosak voltak, a védett állatfajok felsorolása generális jellegű volt, fokozottan védett állatfajok nem kerültek említésre.

A Környezetvédelmi Hatóság jogelődje, az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség által, a bányatelken végzett bányászati tevékenységre kiadott 7974-37/2000. számú környezetvédelmi engedélyben – mely 5 évig volt érvényes - is szerepelt, hogy a bányatelek területén természetvédelmi céllal 3 területtípust kell kijelölni, többek között természetvédelmi védőpillért, ahol a jelentős természeti értékekre tekintettel kitermelés nem folytatható.

A bányászati tevékenységet előírásokkal, területi korlátozásokkal jóváhagyó, 2005-ben lejárt környezetvédelmi engedély kiadása óta 23 év telt el. Az engedély kiadásakor, annak indoklásában mindössze 14 védett növényfaj és 24 védett állatfaj előfordulása került rögzítésre.

A területen számos, a korábbiakban fel nem tárt védett faj előkerülésére volt esély tárgyi eljárás során. Valószínűsíthetővé vált, hogy 2000-ben a BNPI által javasolt és a dokumentáció Élővilág-védelmi munkarésében is említett természetvédelmi védőpillér nagyságának megváltoztatása szükséges az engedély megadása esetében.

A dokumentáció Élővilág-védelmi munkarésze alapján tehát a tevékenység élővilágra gyakorolt hatásai nem voltak megítélhetők, ezért - a BNPI 2165/2/2020. számú véleményének figyelembe vételével - Kérelmezőt HE/KVO/00520-23/2020. számon - többek között - táj- és természetvédelmi szempontú vizsgálatokra és a hiányzó adatok benyújtására szólítottam fel.

Kérelmező a felszólításban foglaltaknak eleget tett és benyújtotta a BioAqua Pro Kft. (4032 Debrecen, Soó Rezső u. 21.) által készített „A Gyöngyöspata külterületén található „Gyöngyöspata I. – andezit” bányatelek területén folytatandó bányászati tevékenység újraindítása” című projekt környezeti hatásvizsgálatához kapcsolódó megalapozó terepi biológiai felmérések elhatárolatáról” című szakértői jelentést (a továbbiakban: Szakértői jelentés).

Ezt követően a BNPI HE/KVO/02396-3/2022 számon újra megkeresésre került, melyre 4124/2/2022. számon adott választ.

A Szakértői jelentés készítői megfelelő alapossággal és részletességgel felmérték a területen található védett természeti értékeket, a dokumentáció Élővilág-védelmi munkarészában tett megállapításhoz képest (7. melléklet 10. old., „**Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett, kísérő, adventív és gazdasági növényfaj.**”) a felmérések részletes, értékelhető eredményeket szolgáltatottak.

A rendelkezésre álló adatok szerint a bányatelek területén az alábbi, a *védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről* szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet [a továbbiakban: 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet] szerinti védett fajok előfordulása és egyedszáma ismert:

Védett növényfajok:

faj	természetvédelmi érték (Ft)	db
tavaszi hérics (<i>Adonis vernalis</i>)	5.000	3962
réti iszalag (<i>Clematis integrifolia</i>)	5.000	221
nagyezerjófű (<i>Dictamnus albus</i>)	5.000	172
piros kígyószisz (<i>Echium maculatum</i>)	50.000	76
közösségi jelentőségű faj		
cseh tyúktaréj (<i>Gagea bohemica</i>)	5.000	613
selymes peremizs (<i>Inula oculus-christi</i>)	5.000	425
pázsitos nőszirm (<i>Iris graminea</i>)	10.000	172
koloncos lednek (<i>Lathyrus lacteus</i>)	5.000	23
kacstalan lednek (<i>Lathyrus nissolia</i>),	5.000	3077
bársonyos kakukkszegfű (<i>Lychnis coronaria</i>)	10.000	476
bíboros kosbor (<i>Orchis purpurea</i>)	10.000	13
gumós macskahere (<i>Phlomis tuberosa</i>)	5.000	6648
selymes boglárka (<i>Ranunculus illyricus</i>)	5.000	576
csinos árvalányhaj (<i>Stipa pulcherrima</i>)	5.000	371
hosszúlevelű árvalányhaj (<i>Stipa tirsia</i>)	5.000	2273
Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>)	10.000	17.348
közösségi jelentőségű faj		
pusztai meténg (<i>Vinca herbacea</i>)	5.000	7.684
bunkós hagyma (<i>Allium sphaerocephalon</i>)	5.000	629
nyúlánk sárma (<i>Ornithogalum brevistylum</i>)	5.000	7503

A botanikai felmérések során a fenti táblázatban felsorolt **19 védett növényfaj összesen 52.262 egyedét** mutatták ki. Több faj esetében, mint pl. kacstalan lednek, gumós macskahere, selymes peremisz a pontos egyedszám a faj vegetatív terjedési stratégiája miatt nehezen meghatározható és akár a megállapított egyedszám többszöröse is lehet. A felmérés során elkülönített 40 élőhelyfoltból csak 2 élőhelyfoltban (33-as és 39-es számú) nem találtak védett növényfajt.

A fenti táblázatban felsoroltakon kívül a BNPI-től kapott adatok alapján 2020-ban az alábbi védett növényfajok előfordulásáról álltak rendelkezésre információk: magyar perje (*Poa scabra*), nagy pacsirtafű (*Polygala major*), vastaggallyú körte (*Pyrus nivalis*), valamint természetvédelmi szempontból lokális értékű növények: magvasodró (*Crupina vulgaris*), csepelszmegeggy (*Prunus fruticosa*), parlagi rózsza (*Rosa gallica*), közönséges borkóró (*Thalictrum minus*), sávós here (*Trifolium striatum*).

Védett állatfajok:

Védett lepkék és recésszárnyúak:

faj	természetvédelmi érték (Ft)	db
LEPKÉK (<i>Lepidoptera</i>):		
sztyepplepke (<i>Catopta thrips</i>) fokozottan védett, közösségi jelentőségű faj	250.000	1
magyar-tavaszi fésűsbagoly (<i>Dioszeghyana schmidtii</i>) fokozottan védett, közösségi jelentőségű faj	100.000	19
Anker-araszoló (<i>Erannis ankeraria</i>) fokozottan védett, közösségi jelentőségű faj	100.000	1
szilfa-púposzövő (<i>Dicranura ulmi</i>)	5.000	6
csíkos medvelepke (<i>Euplagia quadripunctaria</i>) kiemelt közösségi jelentőségű faj	5.000	2
tölgyfaszender (<i>Marumba quercus</i>)	10.000	11
magyar púposzövő (<i>Phalera bucephaloides</i>)	10.000	1
kis pávaszem (<i>Saturnia pavonia</i>)	10.000	4
molyhostölgy-levélaraszoló (<i>Ennomos quercaria</i>)	5.000	1
törpészender (<i>Proserpinus proserpina</i>)	50.000	1
közönséges szemeslepke (<i>Arethusana arethusana</i>)	5.000	1
szerecsenboglárka (<i>Aricia agestis</i>)	5.000	1
rozsdaszínű gyöngyházlepke (<i>Brenthis hecate</i>)	5.000	22
citromlepke (<i>Gonepteryx rhamni</i>)	5.000	1
ibolyás tűzlepke (<i>Lycaena alciphron</i>)	10.000	1
kardoslepke (<i>Iphiclides podalirius</i>)	10.000	9
c-betűs lepke (<i>Nymphalis c-album</i>)	5.000	2
nappali pávaszem (<i>Nymphalis io</i>)	5.000	3
fecskefarkú lepke (<i>Papilio machaon</i>)	10.000	1
szilvafa-csücskösllepke (<i>Satyrus pruni</i>)	5.000	5
kerekfoltú törpebusalepke (<i>Spialia orbifer</i>)	10.000	2
tölgyfalepke (<i>Neozephyrus quercus</i>)	5.000	2
RECÉSSZÁRNYÚAK (<i>Neuroptera</i>):		

faj	természetvédelmi érték (Ft)	db
keleti rablópille (<i>Libelloides macaronius</i>) fokozottan védett	100.000	3
négyfoltos hangyaleső (<i>Distoleon tetragrammicus</i>)	5.000	1

A Szakértői jelentésből megállapítható, hogy a lepkefauna felmérése is rendkívüli alaposággal - 10 alkalommal terepbejárás (vegyesen éjjel és nappal) keretében, többféle módszerrel – történt, melynek során **összesen 245 lepkefaj jelenlétét mutatták ki**. A lepkefajok közül a fenti táblázatban felsorolt **22 faj áll természetvédelmi oltalom alatt**, melyek közül **3 fokozottan védett, 19 védett**.

A lepkefaunisztikai felmérések során észlelt, természetvédelmi szempontból jelentős recésszárnányú fajok (2 faj) adatai is feljegyzésre kerültek, melyeket a fenti táblázat szintén tartalmaz.

A területen található élőhelytípusok közül a lepkéközösség szempontjából a sztyepprét foltokkal tagolt molyhos tölgyesek jelentik a legértékesebb élőhelyeket, mivel a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*) számos védett lepkefaj tápnövényét jelenti, melyhez így fajgazdag lepkéközösség kötődik. Ezt támasztja alá a területről előkerült fokozottan védett és közösségi jelentőségű **Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*)**, illetve további három védett lepkefaj, a tölgyfaszender (*Marumba quercus*), a magyar púposzövő (*Phalera bucephaloides*) és a molyhostölgy-levélaraszoló (*Ennomos quercaria*). Ezen lepkefajok országos szinten is ritkának minősülnek és előfordulásuk mindenhol nagyon lokális, így **természetvédelmi szempontból a területen élő állományaik kiemelkedően értékesek**.

A leginkább veszélyeztetett fajok védelmét szolgáló ismereteket és fő feladatokat **fajmegőrzési tervek** foglalják össze. **Az Anker-araszoló az állami természetvédelem hivatalos honlapján is közzétett fajvédelmi tervvel rendelkezik**, mely szerint: „A Kárpát-medencében mindenütt a szubmediterrán bokorerdők lakója, **igen lokális és összességében ritkának nevezhető, a hazai fauna kiemelt természetvédelmi jelentőségű képviselője.**”

A molyhos tölgyes állományok kiegészülve az érintett helyszínen előforduló melegkedvelő cseres tölgyesek nagyobb mértékű kiterjedésével kiváló élőhelyet jelentenek a fokozottan védett **magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*)** populáció számára is, amelyet a Szakértői jelentés szerint hat lokalitásban mutattak ki. Mivel ez a lepkefaj európai közösségi jelentőségű faj is egyben (az Élőhelyvédelmi Irányelv II. függelékében szerepel), **előfordulása természetvédelmi szempontból szintén kiemelkedő jelentőségű**.

Mindemellett az említett tölgyfajokon (*Quercus* spp.) élhet két védett nappali lepkefaj, a tölgyfa-csücsköslepke (*Satyrrium ilicis*) és a tölgyfalepke (*Neozephyrus quercus*) hernyója is, mely utóbbinak két hernyóját találták meg a beruházással érintett területen.

A cserjékkel - a területen nagy kiterjedésben található galagonya (*Crataegus monogyna*) és kökény (*Prunus spinosa*) - mozaikos erdőssztyep foltok nyíltabb területrészei (tisztások) és a napsütéses erdőszegélyek kifejezetten ideálisak a nappali lepkék számára.

A ritkás erdőkhez és erdőszegélyekhez kötődő védett lepkefajok közül legnagyobb egyedszámban a kardoslepke (*Iphiclides podalirius*) fordult elő, amelynek tápnövénye a területen jelen lévő kökény.

A száraz cserjéseken további védett csücsköslepkék (pl. *Satyrrium pruni*, *Satyrrium spini*, *Thecla betulae*) lárvái is kifejlődhetnek, melyek közül a szilvafa-csücsköslepke (*Satyrrium pruni*) több példánya került elő, de a többi, hasonló ökológiai igényekkel rendelkező csücsköslepke-faj jelenléte is valószínűsíthető a területen.

A cserjések két védett szövőlepkefaj, a tavaszi gyapjasszövő (*Eriogaster lanestris*) és a sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*) potenciális élőhelyét is jelentik, mely utóbbi faj európai közösségi jelentőségű is egyben. A Szakértői jelentés készítői a rendelkezésre álló mintavételi időszakban nem tudták a két lepkefajt hernyófészkek kereséssel kimutatni, de terepbejárásaik alapján kijelenthető, hogy a beruházás tervezett helyszíne mindkét faj potenciális élőhelyének minősül.

Szintén a kökény és a galagonya képezi a kis pávaszem (*Saturnia pavonia*) tápnövényét is, aminek előfordulása az ilyen jellegű cserjések további jelentőségét fokozza.

A védett törpeszender (*Proserpinus proserpina*) és a - nem csupán védett, hanem egyben európai közösségi jelentőségű - csíkos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*) számára a beavatkozással érintett helyszín száraz, bokros erdőszegélyei és az itt található magaskórós növénytakaságok biztosítanak optimális élőhelyet.

A cserjések között mozaikosan előforduló száraz - és félszáraz gyepfoltokhoz szintén számos védett lepkefaj kötődik pl. a közönséges szemeslepke (*Arethusana arethusa*), a rozsdaszínű gyöngyházlepke (*Brenthis hecate*), a szerecsenboglárka (*Aricia agestis*), az ibolyás tűzlepke (*Lycaena alciphron*) és a kerekfoltú törpebusalepke (*Spialia orbifer*). Általában véve ezek meglehetősen lokális elterjedésű fajok, így a terület lepkefaunájának értékes és természetvédelmi szempontból jelentős tagjai.

A bányatelek területén helyenként nagy kiterjedésű állományokat alkotó gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*) a fokozottan védett **sztyepplepke (*Catopta thrips*)** tápnövénye, amely szintén európai közösségi jelentőségű faj még inkább **növelve a terület lepkefaunájának jelentőségét**. A sztyepplepkét a Szakértői jelentés készítői egy lokalitásban mutatták ki, viszont jelenléte több lokalitásban - ahol tápnövénye jelentős állományokat alkot – feltételezhető.

A területen magas az aljnövényzet lágyszárúin, illetőleg a cserjéken fejlődő lepkefajok aránya, továbbá a tervezett tevékenységgel érintett **erdőállományok között a lepkék tápnövény-preferenciája szempontjából kifejezetten értékes fafajok találhatók és a hozzájuk kötődő lombfogyasztó éjjeli lepkefajok** – köztük több fokozottan védett, és védett faj – **igen magas arányban kerültek kimutatásra, tehát a terület jellemző élőhelyeihez fajgazdag nappali - és éjjeli lepke közösség kötődik**. Mindezek alapján kijelenthető, hogy a tárgyi terület **összességében kiemelten értékes élőhelynek minősül**.

A terület lepkefaunájának vizsgálata 2021. április 21. és 2021. július 30. között történt, de ahogy azt a Szakértői jelentés is megállapítja a felmérés **nem terjedt ki az őszi időszakban jellemző éjjeli lepkefajok vizsgálatára**.

Recésszárnúak közül a fokozottan védett **keleti rablópille (*Libelloides macaronius*)** jelentősége kiemelkedő, tekintve, hogy Magyarországon kevés helyen fordul elő - főként középhegységeinkben és azok peremterületein található meg szórványosan.

A BNPI-től kapott adatok alapján 2020-ban az alábbi fajok előfordulásáról állnak rendelkezésre információk:

Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*) 26 egyed, **sztyepplepke (*Catopta thrips*)** 1 egyed, kis pávaszem (*Saturnia pavonia*) 1 egyed, kardoslepke (*Iphiclidides podalirius*) 1 egyed.

A lepkefaunára irányuló felmérések eredményeit összevetve a BNPI adatbázisában található adatokkal, egyértelműen látszik, hogy **az egy év alatt, kellő alapossággal történt felmérés sem tudta több faj esetében kideríteni az egyes fajok vizsgált területen belüli tényleges elterjedését és tömegességi viszonyait**, mely az élőlénycsoport sajátosságainak természetes következménye

(pl. egyes fajok erős fluktuációt mutatnak az adott év csapadék és/vagy hőmérsékleti viszonyainak függvényében).

A BNPI munkatársai sok évre visszamenően végeztek a területen egyes, természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű fajokkal kapcsolatos felmérést, így ezen fajok vizsgált területen belüli valós előfordulási viszonyairól megbízható információk állnak rendelkezésre. Ilyen faj pl. az Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), melynek csupán egyetlen egyedét találták 2021-ben. Viszont ismert, hogy ez a fokozottan védett faj a tervezési terület keleti felén, az idősebb molyhos tölgyeket is tartalmazó erdőssztyepp jellegű élőhelyeken többfelé tenyészik, nemcsak a terület délkeleti sarkában.

Védett bogarak:

A kimutatott bogárfajok száma kevésnek mondható, egyedszámuk is alacsony: holdszarvú-ganéjtúró (*Copris lunaris*), kökény-tükrösdíszbogár (*Capnodis tenebrionis*), díszes nyárfacincér (*Saperda perforata*), diófaccincér (*Aegosome scabricorne*), sima holttetetős-ormányos (*Camptorhinus simplex*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*; **közösségi jelentőségű faj**), orrszarvúbogár (*Oryctes nasicornis*).

A BNPI-től kapott adatok alapján 2020-ban az alábbi védett fajok előfordulásáról állnak rendelkezésre információk: déli bűzbogár (*Blaps abbreviata*), kis bábrabló (*Calosoma inquisitor*), bőrfutrinka (*Carabus coriaceus*), érdes futrinka (*Carabus scabriusculus*), keskeny tölgyecincér (*Deroplia genei*), imádkozósáska (*Mantis religiosa*), magyar aknászpók (*Nemesia pannonica budensis*).

Védett kétélűek és hüllők:

A Szakértői jelentés szerint az alábbi védett fajok találhatók a területen: zöld levelibéka (*Hyla arborea*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), barna varangy (*Bufo bufo*), erdei béka (*Rana dalmatina*), kecskebékafajcsoport (*Pelophylax kl. esculentus*), vízisikló (*Natrix natrix*).

A Szakértői jelentés megállapítja (76. old.) „A tavaszi felmérés alkalmával a zöld gyíknak 70 példányát észleltük, azonban vélhetően jelentősen nagyobb egyedszámban fordul elő.”

Fentieken kívül további védett fajokról a BNPI-től kapott adatok alapján sem állnak rendelkezésre információk.

Védett madarak:

A Szakértői jelentés szerint az alábbi védett fajok találhatók a területen: lappantyú (*Caprimulgus europaeus*) **közösségi jelentőségű faj**, kakukk (*Cuculus canorus*), vadgerle (*Streptopelia turtur*), búbosbanka (*Upupa epops*), nyaktekercs (*Jynx torquilla*), nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), zöld küllő (*Picus viridis*), töviszúró gébics (*Lanius collurio*) **közösségi jelentőségű faj**, sárgarigó (*Oriolus oriolus*), kék cinege (*Cyanistes caeruleus*), széncinege (*Parus major*), erdei pacsirta (*Lullula arborea*) **közösségi jelentőségű faj**, mezei pacsirta (*Alauda arvensis*), őszapó (*Aegithalos caudatus*), sisegő füzike (*Phylloscopus sibilatrix*), csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), karvalyposzáta (*Curruca nisoria*) **közösségi jelentőségű faj**, kis poszáta (*Curruca curruca*), csuszka (*Sitta europaea*), seregély (*Sturnus vulgaris*), fekete rigó (*Turdus merula*), énekes rigó (*Turdus philomelos*), vörösbegy (*Erithacus rubecula*), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), házi rozsdafarkú (*Phoenicurus ochruros*), cigánycsuk (*Saxicola rubicola*), mezei veréb (*Passer montanus*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), erdei pityer (*Anthus trivialis*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*), zöldike (*Chloris chloris*), kenderike (*Linaria cannabina*), sordély (*Emberiza calandra*), citromsármány (*Emberiza citrinella*)

Fentieken kívül további védett fajokról a BNPI-től kapott adatok alapján sem állnak rendelkezésre információk.

Az érintett terület kiemelhető értékeit a lappantyú (*Caprimulgus europaeus*), az erdei pacsirta (*Lullula arborea*), a töviszúró gébics (*Lanius collurio*), valamint a karvalyposzáta (*Curruca nisoria*) képezi.

A bányatelek területén összesen **74 védett állatfaj – köztük 4 fokozottan védett faj – 298 egyedet észlelték.**

Tárgyi eljárásban ügyfélként elfogadott magánszemély, a bányatelek területéről Mesterházy Attila természetvédelmi szakértő által készített természetvédelmi felmérést (a továbbiakban: Természetvédelmi felmérés) nyújtott be a Környezetvédelmi Hatóság részére. A Természetvédelmi felmérés 2020-ban készült és egyszeri területbejárás során felvett, valamint a BNPI által rendelkezésre bocsátott 2020-as adatokat tartalmaz. A fentebb felsorolt védett és fokozottan védett fajokon kívül további fajok jelenlétét nem mutatták ki. Az adatok alapján a Természetvédelmi felmérés megállapítja, hogy „a bányatelek természetvédelmi szempontból kiemelten értékes, további alaposabb felméréssel több természeti érték előkerülése várható.” A Természetvédelmi felmérésben szereplő megállapítás helytállónak bizonyult a már részletezett adatok alapján.

Tekintettel arra, hogy 2021-ben rendkívül alapos felmérés készült a területről, elsősorban a Szakértői jelentésben foglalt adatok kerültek figyelembe vételre tárgyi eljárás során.

A Szakértői jelentésben egyenként felsorolt védett fajokat és egyedszámukat összeadva megállapítható, hogy összesen **93 védett faj** – melyből 4 fokozottan védett, **52 560 egyede** található a területen, növény- és állatfajokra bontva az alábbiak szerint:

19 védett növényfaj, 52 262 egyed, összesített pénzben kifejezett természetvédelmi értékük **354 775 000 Ft**

70 védett és 4 fokozottan védett állatfaj, 298 egyed, összesített pénzben kifejezett természetvédelmi értékük **8 165 000 Ft**

A területen összeszámolt védett természeti értékek összesen 362 940 000 Ft természetvédelmi értékkel bírnak.

Mind a védett fajok sokféleségéből (diverzitásából), egyedszámuk volumenéből, mind a pénzben kifejezett természetvédelmi értékből látható, hogy tárgyi terület természetvédelmi szempontból kiemelkedően értékes élőhely, különösen az ott található védett növényfajok magas egyedszámára, valamint a lepkafauna nagyfokú diverzitására tekintettel.

Mindezek mellett nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy az egy év alatt történt részletes felmérés nem tudja minden faj esetében felderíteni a tényleges előfordulási és tömegességi viszonyokat, és - ahogy az a Szakértői jelentésben és a BNPI véleményében is szerepel - a területen található élőhelyek további - jelenleg fel nem mért - védett fajok potenciális élőhelyeit (pl. további csücsköslepkék, tavaszi gyapjasszövő, sárga gyapjasszövő, sztyeppelepke, Anker-araszoló) jelentik, tehát **további védett fajok előkerülése, valamint a felmért fajok nagyobb egyedszámának előfordulása várható.** A Környezetvédelmi Hatóság megítélése szerint azonban az eljárás során nem volt indokolt további adatgyűjtés a tényállás tisztázása, a döntés megalapozása érdekében, figyelemmel a két bekezdéssel feljebb megjelölt, összesített adatmennyiségre.

A Szakértői jelentés készítői összesített természetvédelmi értékelést végeztek fajdiverzitás és a fajok pénzben kifejezett természetvédelmi értéke alapján, majd e kettő összevonásával, hogy megállapítsák a terület mely részei a leginkább és melyek a kevésbé értékesek természetvédelmi szempontból.

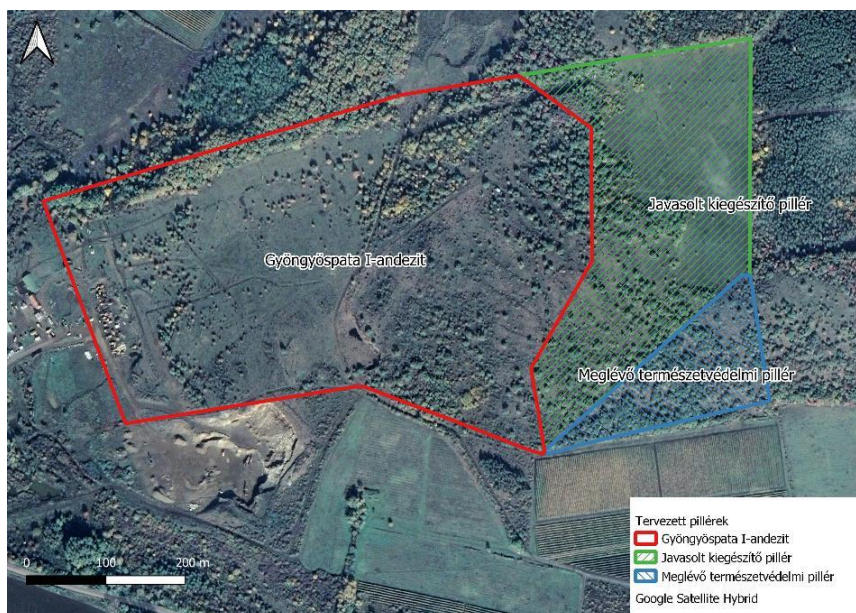
A fajdiverzitás alapú értékelés során megállapításra került, hogy a: „terület abszolút értelemben vett magas természetvédelmi értékességét mutatja, hogy területet lefedő 54 db, maximum 1 ha területű kvadrátból csak 10 olyan kvadrát van, melyben 7 alatt volt a kimutatott védett vagy fokozottan védett fajok száma. Ezeknek egyike sem teljes területű (1 ha-os) kvadrát, hanem mindegyik csonka kvadrát.” Megállapításra került tovább, hogy a terület Ny-i, DNy-i fele és a K-i széle a kevésbé értékes.

A természetvédelmi érték alapú értékelés során megállapításra került, hogy a terület legértékesebb része a középső, központi helyzetű része és a K-i felének a középső része. A terület Ny-i harmada, D-i sávja és K-i szegélye a kevésbé értékes.

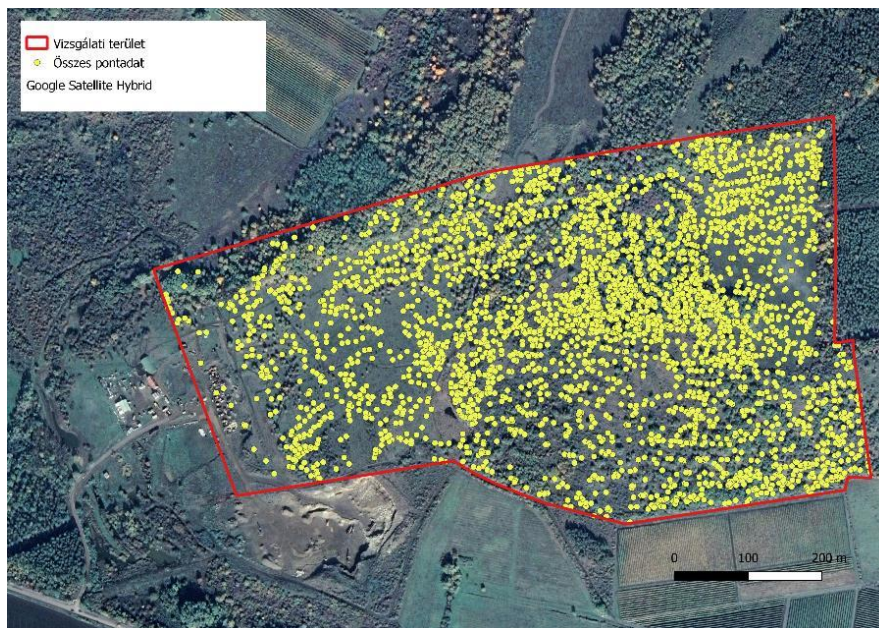
Az összevont értéklelés alapján a legértékesebb rész a vizsgálati terület középső, központi helyzetű része és a vizsgálati terület K-i fele, jellemzően a peremi területek kivételével. A terület Ny-i harmada, középső és K-i részének a peremi területei a relatíve kevésbé értékesek.

A Szakértői jelentés 93. oldalán az alábbiak állnak „A tervezett bányászati tevékenységhez kapcsolódó jelentős természeti érték érintettsége miatt 2021. 09. 28-án egyeztetés zajlott a beruházó Mecsekérc Zrt. és a természetvédelmi kezelő Bükk Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei között. Az egyeztetés során a felmérési eredmények figyelembevételével kompromisszumos megoldásként a felek megállapodtak, hogy a meglévő, korábban kijelölt természetvédelmi pillér méretét indokolt megnövelni. Az egyeztetés eredményeként megállapodás született abban, hogy a meglévő természetvédelmi pillért a következő ábrán látható módon megnövelik, kiegészítik, növelve a tervezett bányászat által nem érintett kíméleti terület kiterjedését.”

A Szakértői jelentés 56. ábrája („Természetvédelmi védőpillér kialakítása a területen”, 94. old.), mely a természetvédelmi védőpillérként meghagyandó területet ábrázolja az alábbiak szerint:

A Szakértői jelentés 50. ábráján („Az összes jogszabályi védettséget élvező növény és állatfaj bemért pontszerű adata”, 88. old.) a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet szerinti védett növény- és állatfajok pontszerű ábrázolása látható a következők szerint:

A Szakértői jelentés szerint, ha a meglévő és a javasolt kiegészítő természetvédelmi védőpillérként meghagyandó területen (együttesen a továbbiakban: természetvédelmi védőpillér) kívül, attól Ny-ra található részen történik bányászati tevékenység és a pillérek érintetlenül maradnak, akkor a teljes vizsgálati területen detektált védett és fokozottan védett növény és állatfajhoz tartozó egyedek 46,52 %-a védhető meg, ami 24 425 egyedet jelent.

A természetvédelmi védőpilléren 61 védett faj egyedei találhatók meg, illetve a teljes vizsgálati területen kimutatott 4 fokozottan védett faj közül mind megtalálható.

A Szakértői jelentésben szereplő és jelen döntés indokolásában is feltüntetett ábrákból is egyértelműen megállapítható, hogy **a természetvédelmi védőpilléren kívül is nagy számban fordulnak elő védett fajok és az azok fennmaradását lehetővé tevő élőhelyek**, melyet a Szakértői vélemény megállapításai is alátámasztanak (92. old.): *„terület legértékesebb része a középső, központi helyzetű része és a keleti felének a középső része” és „terület középső, központi helyzetű része és a vizsgálati terület keleti fele, jellemzően a peremi területek kivételével.”*

A terület legértékesebb középső része a természetvédelmi védőpilléren kívül található.

Minderre tekintettel, hogy pontosabban meg lehessen állapítani a bányászati tevékenységgel közvetlenül érintett fajok, egyedek számát, a Kérelmező HE/KVO/02396-15/2022. számon felszólításra került, hogy nyilatkozzon a természetvédelmi védőpilléren belül és kívül található védett növény- és állatfajokról, fajonkénti bontásban egyedszámokkal, valamint a természetvédelmi védőpillér törésponti EOVS koordinátáiról és nagyságáról (ha).

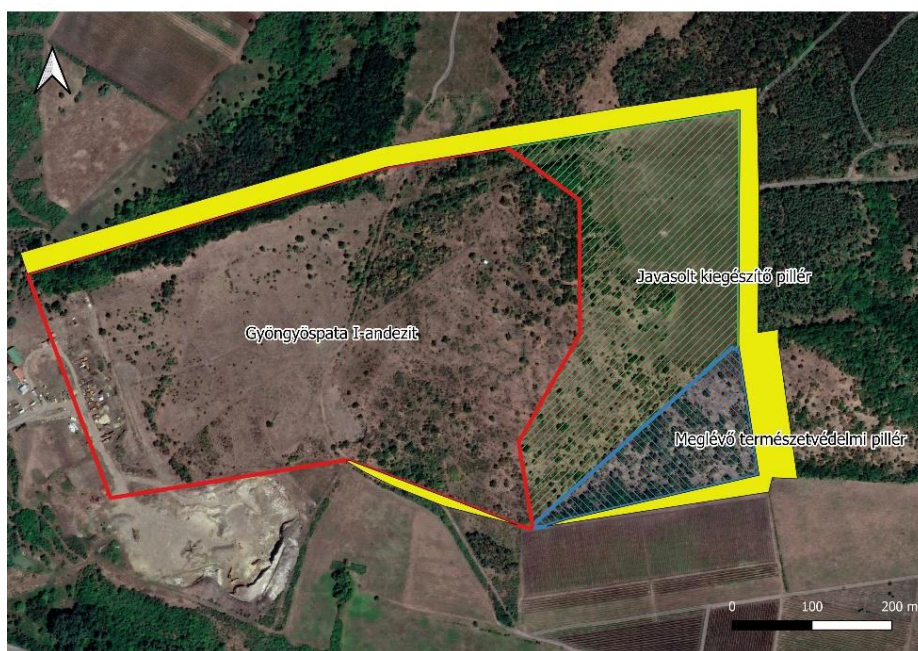
Kérelmező a felszólításban foglaltaknak eleget tett és a BioAqua Pro Kft. (4032 Debrecen, Soó Rezső u. 21.) által készített kiegészítő dokumentációt (a továbbiakban: Kiegészítő dokumentáció) nyújtott be, mely HE/KVO/1072-3/2023. számon megküldésre került a BNPI részére is. A BNPI 1597/2/2023. számon adott véleményt.

A kiegészítő adatok és a BNPI véleménye alapján a következők állapíthatók meg:

A 2021-ben végzett részletes terepi felmérések során a teljes terület vizsgálata megtörtént ebbe beleértve a természetvédelmi védőpillért, valamint a bányatelek É-i, K-i és DK-i határain kijelölt biztonsági bányapilléreket is. A természetvédelmi védőpillér területe összesen 11,143 ha.

A Kiegészítő dokumentációban a felszólításnak megfelelően külön-külön szétválogatva került megadásra a bányatelek területén az elbányászásra szánt és a természetvédelmi védőpillérként meghagyandó területen előforduló természeti értékek (védett, fokozottan védett és az közösségi jelentőségű növény- és állatfajok) listája, egyedszáma, a **biztonsági bányapillér** kivételével, melynek **területén összesen 3751 egyed található. A természetvédelmi védőpilléren 20 674 egyed** került felmérésre, az **elbányászásra szánt területen 27 969 egyed.**

A Kiegészítő dokumentáció 1. oldalának ábrája, melyen sárgával került kiemelésre a biztonsági bányapillérek területe, valamint látható a természetvédelmi védőpillér:

A Kiegészítő dokumentáció kismértékben eltérő adatokkal számol, mint ami a Szakértői jelentésben egyenként felsorolt védett fajok és egyedszámuk összeadásával megállapítható (93 védett faj – melyből 4 fokozottan védett, 52 560 egyed): „a területen 87 védett és 4 fokozottan védett faj összesen 52 394 egyedének előfordulását detektáltuk” (Kiegészítő dokumentáció: 1. oldal). A Szakértői jelentéshez képest további eltérés még, hogy a zöld gyík (*Lacerta viridis*) összegyedszáma 110 példány a korábban megállapított 70 egyed helyett, valamint az eddigi dokumentumokban nem szereplő imádkozósáska (*Mantis religiosa*) 1 egyede is feltüntetésre került a természetvédelmi védőpilléren található fajok listájában.

A rendelkezésre álló adatokhoz viszonyított kismértékű eltérés a megalapozott hatósági döntéshozatal nem befolyásolja, ezért annak tisztázására nem volt szükség.

Ezen adatok alapján a következő táblázatban foglalhatók össze a két területre eső természetvédelmi értékek összesített adatai (fajszám, egyedszám, pénzben kifejezett természetvédelmi érték):

	természetvédelmi védőpillér területe	elbányászásra szánt terület
védett növények egyedszáma (db)	20 579	27 805

	természetvédelmi védőpillér területe	elbányászásra szánt terület
védett növények pénzben kifejezett természetvédelmi értéke (Ft)	117 600 000	213 530 000
védett állatok egyedszáma (db)	95	164
védett állatok pénzben kifejezett természetvédelmi értéke (Ft)	2 310 000	3 665 000
összes védett egyed száma (db)	20 674	27 969
összesített természetvédelmi érték (Ft)	119 910 000	217 195 000

A BNPI számításai alapján a biztonsági védőpillérekben a védett növények 3878 egyede található, 23 645 000 Ft értékben, valamint védett állatok 80 egyede 3 215 000 Ft értékben, azaz összesen 3958 védett egyed található ezen területeken 26 860 000 Ft értékben.

A 2021-ben felmért természeti értékek közül az elbányászásra szánt területre a botanikai értékek közül **egyedszám szerint** arányaiban 57%, a természetvédelmi védőpillérre 43% jut, zoológiai értékek tekintetében az arányok 63% és 37%, összességében 57% és 43%.

A 2021-ben felmért természeti értékek közül az elbányászásra szánt területre a botanikai értékek közül **pénzben kifejezett természetvédelmi érték szerint** 64%, a természetvédelmi védőpillérként meghagyandó területre 36% jut, zoológiai értékek tekintetében az arányok 61% és 39%, összességében 64% és 36%.

Az elbányászásra szánt területre a 2021-ben elvégzett felmérés csoportosítása alapján a fokozottan védett állatok közül két faj jut [magyar-tavaszi fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*), keleti rablópillé (Libelloides macaronius)], míg a természetvédelmi védőpillér területére három [(sztyepplepke (*Catopta thrips*), magyar-tavaszi fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*), keleti rablópillé (Libelloides macaronius))].

A BNPI 1597/2/2023. számú véleményében ismételt felhívta a figyelmet arra, hogy az eredmények kiértékelésénél nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felmérések eredménye a növényállományok tekintetében (a növényállományok időjárás függő dinamikájától eltekintve) jobban közelíti a valóságot, mint a zoológiai eredmény, hiszen az állatok helyváltoztató és rejtőzködő képessége miatt a felmérés nem közelítheti a teljességet. Továbbá a zoológiai felmérések tekintetében az eredményeket jelentősen befolyásolhatja a mintavételezés helyének megválasztása is, amely a fokozottan védett magyar-tavaszi fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*) adatainál érhető tetten. A faj röpképes egyedeit fénycsapdázással gyűjtötték. A mintavételi pontok közül a Szakértői jelentés 52. oldalán feltüntetett ábra szerint a fokozottan védett faj fénycsapdás mintázása 4 esetben bányatelken kívül, a biztonsági bányapillérek területén, de a bányatelek határától néhány 10 m távolságra történt, ahol 17 egyedet sikerült kimutatni, míg az elbányászásra szánt területre és a természetvédelmi védőpillérre eső egy-egy ponton csak egy-egy egyed került elő. Feltételezhető azonban, hogy a bányatelken kívül, a biztonsági bányapillérek területén elhelyezett fénycsapdákhöz repülő rovarok nagyobb távolságról érkeztek, esetlegesen a bányatelek területéről is, így a Kiegészítő dokumentációban a bányatelek területére esően csak a két példány figyelembevétele erősen torzított eredményként is értelmezhető.

Fentiek szerint a természetvédelmi védőpilléren kívül, az elbányászásra szánt területen a tervezett tevékenység a védett növényfajok 27 805 egyedét érintené, mely miatt a védett növényfajok egyedeinek áttelepítésére lenne szükség, ami az adott növényfajtól függően egyedi kiásással vagy humuszeletermeléssel lenne megvalósítható.

A Szakértői jelentés szerint ilyen nagyságrendű mentési munkára országos szinten 2 példa ismert, amelyeknek a dokumentálása, utókövetése hiányos volt. Kisebb volumenű, egy-két fajra, ill. ezek kisebb állományaira vonatkozó áttelepítések történtek, de rendszeres hosszabb távú utókövető monitoring vizsgálatok ez esetben sem állnak rendelkezésre.

A védett növényfajok áttelepítésére vonatkozó ismeretek igen hiányosak, számos faj esetében egyáltalán nem érhetőek el értékelhető információk.

Az **elbányászásra szánt területen előforduló fokozottan védett lepkefajok** jellemzően gyenge röpképességűek, melyeknek viszonylag **kicsi a diszperziós képességük,** így jellemzően az **imágók is kötődnek azokhoz az élőhelyfoltokhoz, ahol kikeltek.**

A Szakértői jelentés szerint: *„A tölgyön élő **Dioszeghyana schmidtii** és az **Erannis ankeraria** esetében felmerülhet, hogy az erdőállomány ütemezett letermelésével az imágók kiterelhetők a területről, hogy a peterakás egyre keletebbre történjen. Így a szubpopulációt sávosan le lehet tolni a területről a természetvédelmi pillérre. Erre hazánkban nincs precedens (...)”*

Adott élőhelyen megtalálható fajok előfordulását több tényező együttesen határozza meg mint pl. domborzat, vízrajz, alapkőzet, talaj, tápanyagtartalom, napsütés, árnyékoltság, csapadékmennyiség, éppen ezért kérdéses a védett növényfajok áttelepítésének sikeressége, mivel az áttelepítést követően a korábbi tényezők biztosítása teljes körűen nem lehetséges. A területen jelenlevő lepkefajok egy része természetvédelmi szempontból jelentős, ritka, lokális előfordulású faj, melyek kötődnek tápnövényeikhez.

A tervezett tevékenység számottevő negatív hatást gyakorolna a felsorolt fajokra a területen található mozaikos, változatos élőhelyek megszüntetésén keresztül, hiszen ennek következtében számuk jelentősen lecsökkenne, az érintett fajok közül több el is tűnhet, még az ismertett természetvédelmi védőpillérrel is. Továbbá a természetvédelmi védőpillér és a bányászati tevékenység határán kialakuló **szegélyhatás** következtében a megtartani szándékozott élőhelyek is feltételezhetően csak részben maradnának fenn, melyekre további veszélyforrást jelentenek a környező területek bolygatása miatt nagy valószínűséggel megtelepedő inváziós fajok.

Összességében a tervezett tevékenység az érintett terület biodiverzitásának csökkenésével járna.

A Khvr. 10. § (7) bekezdése szerint: **„A környezetvédelmi engedély megadására irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a tervezett tevékenység gyakorlása akadályozná**

- a) a Nemzeti Környezetvédelmi Programban [Kvt. 40. §] meghatározott környezeti célállapotok elérését; vagy
- b) Magyarország nemzetközi szerződésben vállalt környezet- vagy természetvédelmi kötelezettségeinek teljesítését.”

A tervezett tevékenység és hatásai a fenti bekezdés mindkét pontját kimerítik, mivel az eljárás során rendelkezésre álló nagy mennyiségű adat értékesítése alapján akadályozná Magyarországot

nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségeinek teljesítését, továbbá a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban meghatározott környezeti célállapotok elérését.

Az Országgyűlés a Rio de Janeiróban, 1992. június 13-án aláírt **Biológiai Sokféleség Egyezményt** a *Biológiai Sokféleség Egyezmény kihirdetéséről* szóló 1995. évi LXXXI. törvénnyel (a továbbiakban: 1995. évi LXXXI. tv.) hirdette ki.

A 1995. évi LXXXI. tv. szerint a szerződő felek megjegyzik, „**hogyan a biológiai sokféleség megőrzéséhez az alapvető követelmény az ökológiai rendszerek és természetes élőhelyek in-situ védelme és a fajok életképes populációinak fenntartása és helyreállítása természetes környezetükben,**”

A 1995. évi LXXXI. tv. 1. Cikkelyében (Célkitűzések) foglaltak szerint: „Ezen Egyezménynek a vonatkozó rendelkezései szerint **követendő célja a biológiai sokféleség megőrzése, komponenseinek fenntartható használata....**”

A 1995. évi LXXXI. tv. 2. Cikkelye alapján tárgyi ügy szempontjából jelentős fogalmak az alábbiak:

„Biológiai sokféleség a bármilyen eredetű élőlények közötti változatosságot jelenti, beleértve többek között a szárazföldi, tengeri és más vízi-ökológiai rendszereket, valamint az e rendszereket magukban foglaló ökológiai komplexumokat; ez **magában foglalja a fajokon belüli, a fajok közötti sokféleséget és maguknak az ökológiai rendszereknek a sokféleségét.**”

„Ökológiai rendszer (ökoszisztéma) jelenti a növény-, állat- és mikroorganizmus-közösségek, valamint ezek élettelen környezetének dinamikus együttesét - egy funkcionális egységben.”

„In-situ védelem ökológiai rendszerek és természetes élőhelyek megőrzését és a fajok életképes populációinak helyreállítását és fenntartását jelenti természetes környezetükben (...).”

„Fenntartható használat a biológiai sokféleség komponenseinek olyan módon és ütemben történő használatát jelenti, mely nem vezet a biológiai sokféleség hosszú távú csökkenéséhez, ezzel fenntartva a benne lévő lehetőséget a jelen és jövő generációk igényeinek és törekvéseinek kielégítésére.”

A 1995. évi LXXXI. tv. 8. Cikkely (In-situ védelem) szerint:

„Minden Szerződő Fél, amennyire csak lehetséges és megfelelő

c) **akár a védett területeken belül, akár azokon kívül szabályozza vagy kezeli azokat a biológiai erőforrásokat, amelyek a biológiai sokféleség megőrzéséhez fontosak, tekintettel azok megőrzésének és fenntartható hasznosításának biztosítására;**

d) **elősegíti az ökológiai rendszerek, természetes élőhelyek védelmét és a fajok életképes populációinak fenntartását természetes környezetükben**”

A 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló 62/2022. (XII. 9.) OGY határozatban (a továbbiakban: NKP) foglalt célkitűzések között stratégiai célként szerepel (NKP 60. old.) a „Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata” mely szerint: „**Cél a természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, helyreállítása, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.** (...)”, mindezen belül stratégiai terület a (NKP 62. old.) „A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem.”

Ahogy az NKP meg is jegyzi (NKP 80. old.) a biológiai alapok biztosítása érdekében Magyarország tevékenyen részt vesz számos természetvédelmi célú nemzetközi egyezmény végrehajtásában.

Ezen stratégiai területen belül szerepel (NKP 85. old.) „A védett, a védelemre szoruló, illetve közösségi jelentőségű fajok természetvédelmi helyzetének javítása”, ahol a „Fő cselekvési irányok és intézkedések” is meghatározásra kerültek, ami a Kormányzat számára, többek között, az alábbi: **„Védett fajok állományainak fenntartása, megőrzése (pl. az elfogadott fajmegőrzési tervekben meghatározott intézkedések végrehajtása; élőhelyfejlesztés, -rehabilitáció; közvetlen fajmegőrzési beavatkozások megvalósítása, mint az állatok vonulása szempontjából legveszélyesebb útszakaszokon a terelők és átjárók kiépítésének folytatása) figyelmet fordítva a fajok védett természeti területeken kívül eső élőhelyeire is.”**

Magyarország környezetpolitikája szervesen kapcsolódik az Európai Unió vonatkozó szakpolitikáihoz és szabályozási eszközeihez, valamint a nemzetközi környezeti politikákhoz, programokhoz és megállapodásokhoz. Az Európai Unió környezetpolitikájának keretét a 2021-2030 közötti időszakban az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló 8. Környezetvédelmi Cselekvési Programja (a továbbiakban: 8EAP) biztosítja, amely meghatározza az Unió 2030-ig szóló környezetvédelmi célkitűzéseit. **A 8EAP céljai közé tartozik a biológia sokféleség védelme, megőrzése és helyreállítása is.**

Az NKP 1. mellékletét képező V. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv (a továbbiakban: NTA) megvalósítása során elérendő kiemelt stratégiai jellegű, átfogó célok (NTA 6. old.) között szerepel **„A biológiai sokféleség megőrzése, az Európai Unió 2030-ig szóló „Hozzuk vissza a természetet az életünkbe” biodiverzitás stratégia hazai megvalósítása (továbbiakban: EU biodiverzitás stratégia)”,** melynek része többek között

- a **biológiai sokféleség csökkenésének** és az ökoszisztéma-szolgáltatások további hanyatlásának **megállítása 2030-ig, valamint állapotuk lehetőség szerinti javítása, helyreállítása;**
- az élőhely-rehabilitációs és -rekonstrukciós munkák folytatása, a degradált élőhelyek rekonstrukciója, az Európai Unió természet-helyreállítási tervének nemzeti megvalósítása;”

A biológiai sokféleség megőrzése, csökkentésének megakadályozása napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kap és, mint a fentiekből is látható nemzetközi, Európai Unió, valamint nemzeti célkitűzés és feladat is egyben, mely célok között szerepel az élőhelyek rehabilitációja, rekonstrukciója, a degradált élőhelyek rekonstrukciója is. Erre való tekintettel is kiemelten fontos tárgyi terület, mint diverz, rendkívül sok védett faj megőrzendő élőhelye.

AZ NTA „3. Természetvédelmi oltalom alatt álló területek és természeti értékek kezelése, fenntartása, őrzése, valamint a genetikai erőforrások megőrzése” című fejezete foglalkozik az élőhelyek megőrzésével, helyreállításával, mely fejezetben a „Helyzetkép” címszó alatt az alábbiak olvashatók (NTA 41. old.): „A társadalom folyamatosan növekvő terület-, energia- és anyagigénye miatt a természeti környezet és az élő rendszerek egyre súlyosabb terheléseknek vannak kitéve. **A legfőbb veszélyeztető tényező az élőhelyek csökkenése, feldarabolódása, pusztulása, a környezetszennyezés, a nem megfelelő földhasználatból fakadó túlhasznosítás, esetleges felhagyás, az őzönfajok terjedése és az éghajlatváltozás. A biológiai sokféleség megőrzéséhez, elemeinek fenntartható használatához kapcsolódóan kiemelten fontos az élőhelyek védelme, természetvédelmi helyzetük megőrzése, javítása és helyreállítása. Erre hazánk a nemzetközi egyezmények részes feleként is kötelezettséget vállalt.**

Az élőhelyek fontos szerepet játszanak az éghajlat szabályozásában, a jó természetességi állapotban lévő ökoszisztémák és azok ökoszisztéma-szolgáltatásai hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban és mértékének enyhítésében. A biológiai sokféleség folyamatos csökkenése és az ökoszisztémák pusztulása oly mértékben gyengítheti a természeti rendszerek működését, hogy annak következtében azok már a klímaváltozás hatására kialakuló káros folyamatokkal szembeni enyhítést és adaptációt sem képesek kellően ellátni.”

Az NTA „3.9. Fajok megőrzése, kezelése” fejezetében (NTA 48. old.) is hangsúlyozza, hogy az „ökoszisztémák és a biológiai sokféleség szempontjából **lényeges a genetikai és faji sokféleség fenntartása**, amelynek eredményeképp e rendszerek ellenálló képessége fokozódik azáltal, hogy az olyan előre nem látható káros hatások esetére is biztosítja az ökológiai folyamatok fenntartásához szükséges kellő számú és változatosságú egyedeket, mint például a klímaváltozás és annak következményei.”, továbbá megállapítja (NTA 48. old.), hogy a „**Pannon biogeográfiai régió biológiai sokféleségének megőrzésében kiemelkedő hazánk szerepe**, hiszen a régió több mint háromnegyede Magyarország területére esik. Az érintett fajok védelméhez iránymutatásul szolgál mind a hazai, mind pedig az európai uniós biodiverzitás stratégia, amelynek megvalósítása során **külön figyelmet szentelünk a védett fajok természetvédelmi helyzetének javítására.**” (49. old.)

Majd a fő cselekvési irányok (NTA 49-50. old.) között szerepelnek az alábbiak is:

- „A kedvezőtlen természetvédelmi helyzetben lévő fajok helyzetének javítása, különös tekintettel az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelv mellékletein szereplő fajokra, illetve a fokozottan védett fajokra.
- Az elfogadott fajmegőrzési tervekben meghatározott intézkedések végrehajtása, fajmegőrzési tervek kidolgozása különösen veszélyeztetett fajokra, fajcsoportokra.”

Mindezekből egyértelműen látható, hogy a **biológiai sokféleség csökkenése nem kívánatos, a védett fajok természetvédelmi helyzetének javítására kell törekedni elsősorban élőhelyükön történő megőrzésükkel, az értékes élőhelyek fenntartásával**, amelyet az alábbi jogszabályhelyek is rögzítenek.

Magyarország Alaptörvénye P) cikk (1) bekezdése alapján: „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a **biológiai sokféleség**, különösen a **honos növény- és állatfajok**, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, **amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.**”

A Tvt. 5. § (1) bekezdése értelmében „Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.”

A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy „**A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.**”

A Tvt. 6. § (2) bekezdése értelmében „A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.”

A Tvt. 7. § (1) bekezdése szerint a történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti terület használata és fejlesztése során a táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását.

A Tvt. 7. § (2) bekezdésének c) pontja szerint a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére.

A Tvt. 7. § (2) bekezdésének h) pontja szerint biztosítani kell a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását.

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján **„A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”**

A Tvt. 9. § (1) bekezdése alapján *„A vadon élő szervezetek igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.”*

A Tvt. 17. § (1) bekezdése értelmében *„A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.”*

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint: *„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”*

A Tvt. 42. § (2) bekezdése szerint *„gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.”*

A Tvt. 43. § (1) bekezdése kimondja: *„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kíntása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”*

Az **Anker-araszoló** fajvédelmi tervében foglalt legfőbb célkitűzés **„A jelenleg ismert élőhelyek legalább (jelen állapotukban való) fennmaradásának biztosítása.”**

A Környezetvédelmi Hatóság eljárása során a BNPI – mint természetvédelmi kezelésért felelős szerv - és a Kérelmező között 2021. 09. 28-án megtartott egyeztetés eredménye figyelembe vehető szempont. Azonban mérlegelve az egyeztetés eredményeképpen várható, jelen döntés indoklásában részletesen bemutatott, védett értékeket nagy számban hordozó élőhely megszűnésének arányát (továbbá a bányászati tevékenységgel várhatóan közvetlenül érintett, nagyobb részben helyhez kötött védett fajok egyedszámát) az egyeztetés eredményét - minden rendelkezésre álló adat, szempont és jogszabályhely alapján - a döntés során érdemben nem lehetett figyelembe venni.

Fentiekben részletezettek összefoglalva:

- a területen 19 védett növényfaj található, melyek közül több rendkívül magas egyedszámban fordul elő,
- a terület lepkefaunisztikai szempontból kiemelkedően értékes, tekintettel a védett fajok magas számára, a ritka, fokozottan védett, és lokális elterjedésű fajokra,
- a védett fajok közül több egyben közösségi jelentőségű faj is,

- a nem védett növényfajokhoz (pl. molyhos tölgy, kökény, csalán) is számos védett, fokozottan védett faj kötődik,
- további védett fajok előkerülése, valamint a felmért fajok nagyobb egyedszámának előfordulása várható,
- összességében tárgyi területen rendkívül értékes élőhelyek találhatók,
- a növény és lepkefajok áttelepítésének sikere, hatékonysága erősen kérdéses, különösen a védett növényfajok nagy száma, a nagy egyedszámok, és a fokozottan védett, valamint lokális elterjedésű lepkefajok érzékenysége miatt,
- tárgyi tevékenység az élőhelyek megszűnéséhez vezet, a kialakult szegélyhatás következtében a természetvédelmi védőpillér csak részben tudná betölteni funkcióját, a fajok jelentős része onnan is eltűnhet,
- mindez egyértelműen a biodiverzitás nagyarányú csökkenését eredményezné tárgyi területen,
- a biológiai sokféleség megőrzése nemzetközi szerződésben (Biológiai Sokféleség Egyezmény) vállalt kötelezettségünk, továbbá az EU környezetpolitikájában és az NKP-ban is szereplő célkitűzés,
- a Biológiai Sokféleség Egyezményben foglaltak szerint a biológiai sokféleség megőrzéséhez az alapvető követelmény az ökológiai rendszerek és természetes élőhelyek in-situ védelme és a fajok életképes populációinak fenntartása természetes környezetükben,
- NKP-ban foglalt célkitűzés a biológiai sokféleség csökkenésének megakadályozása, a védett fajok állományainak fenntartása, megőrzése, figyelmet fordítva a fajok védett természeti területeken kívül eső élőhelyeire,
- a természetes élőhelyek védelmét és a fajok életképes populációinak fenntartását természetes környezetükben kell biztosítani, a védett fajok megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani,
- a tervezett tevékenység akadályozná Magyarország nemzetközi szerződésben (Biológiai Sokféleség Egyezmény) vállalt természetvédelmi kötelezettségeinek teljesítését,
- a tervezett tevékenység az EU biodiverzitás stratégiában és a NKP-ban foglalt célok elérését akadályozná, továbbá ellentétes az Anker araszoló fajvédelmi tervében foglalt célkitűzéssel is,
- a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (7) bekezdésének a) és b) pontja alapján a környezetvédelmi engedély megadására irányuló kérelmet el kell utasítani.

A megalapozott hatósági döntéshozatalhoz - a további védett fajok előkerülése, valamint a felmért fajok nagyobb egyedszámának várható előfordulása ellenére is - elegendőek a jelenleg rendelkezésre álló adatok.

Az elővigyázatosság elvéből következően, a jelentős hatás lehetőségének megítélése során fordított a bizonyítási teher, így a természetvédelmi hatáskörben eljáró hatóságnak meg kell állapítani a jelentős hatás kockázatát minden olyan esetben, amikor a rendelkezésére álló információk alapján nem zárható ki az ilyen hatások bekövetkezése. **Fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a tervezett tevékenység értékes élőhelyek megszűnésével, és a megmaradó élőhelyek degradálódásával jár, mely elkerülhetetlen negatív hatást gyakorol az ott jelenlévő természetvédelmi szempontból értékes fajokra, csökkentve a biológiai sokféleséget.**

A tervezett tevékenység a biodiverzitás megőrzésének érdekében megfogalmazott nemzetközi, Európai Unió és hazai természetvédelmi célkitűzések - és az azt megalapozó természetvédelmi jogszabályi előírások - alapján még az esetleges kedvezőtlen hatások mérséklésére tett intézkedések mellett sem fogadható el természetvédelmi szempontból.

Továbbá a tervezett tevékenység a vizsgált területhez dél-nyugati oldalról kapcsolódó, meglévő bányaudvar meglétének figyelembevétele mellett is **hozzájárulna a táj karakterének lokális, de jelentős átalakulásához, így ellentétes a Tvt. vonatkozó, jelen döntésben hivatkozott táj- és természetvédelmi előírásaiban foglaltakkal.**

Fentiek alapján a tervezett tevékenység táj- és természetvédelmi szempontból nem engedélyezhető.

c) **Közegészségügyi hatáskörben a Heves Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály** HE/NEF/1155-3/2020. számú szakvéleményében az engedély megadásához kikötésekkel hozzájárult, az alábbiakat megállapítások mellett:

„Megkérték a közegészségügyi szempontú szakmai véleményt tárgyi vállalkozás kérelmére a 71/2015 (III.30) Kormányrendelet 28§ (1) alapján az 5. melléklet I. táblázat 3. pontja: „A környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően.”

Népegészségügyi hatósági jogkörömben a környezet- és település egészségügyi szakkérdések figyelembevételével a vonatkozó eljárásban benyújtott dokumentációk alapján megállapítottam az alábbiakat:

Kérelmező Mecsekérc Zrt. 350.000 m³/év (875.000 t/év) maximális mennyiségre szeretné megkérni a továbbiakra az engedélyt. Az első három évben még nem kerülne sor ilyen mértékű kitermelésre, hanem a termelés fokozatosan érné el ezt a szintet.

A bányaterület Heves megyében, Gyöngyöspata külterületén, a Gereg-hegy D-i oldalán, Fülegrődőlőtől É-ra helyezkedik el.

Tervezett technológiai folyamatok: feltárás, fejtés (jövésztes robbantással (Paxit és ANDÓ használatával) törés, osztályzás, tájrendezés. Szállítás közúton tervezett 25t/tehergépjárművel számítva napi 9-10 forduló. Várható hatások: zaj, légszennyezés (technológiából és szállításból eredően).

Hatásvizsgálat alapján várhatóan védett lakóövezetet nem érint (nitrogén oxidok 59 m, PM10 porfrakció 77m-en belül várható, a zaj 426 m)

Határozattal kijelölt, vagy előzetesen lehatárolt hidrogeológiai védőterületet, védőidomot nem érint a bánya terület, és a tervezett tevékenység.

6 fő munkavállaló részére iroda konténer, megeledő-étkező; mobil WC; műhely konténer; hídmérleg kerül telepítésre. A munkagépek üzemanyag (gázolaj) kiszolgálására 10m³ kármentős felszíni üzemanyagtartály lenne elhelyezve. A víz biztosítása 1 m³ –es felszín alatti tartályt telepítenek, a szennyvízösszegyűjtésre is 1 m³-es tartályt biztosítanak, időszakos ürítéssel.

Fentek alapján közegészségügyi szempontból megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység és annak üzemszerű működtetése során környezet-település egészségügyi hatásai lesznek, melyek mértéke jelenlegi ismeretink alapján az egészségügyi határértékeket üzemszerű működés során nem lépik túl.

A benyújtott dokumentáció alapján tárgyi tevékenységet korlátozó, akadályozó közegészségügyi észrevétel nem merült fel.

Várhatóan a környezetben élő lakosság egészségi kockázata üzemszerű működés során nem növekszik káros mértékben, valamint előírásaim betartása mellett környezet-egészségügyi káresemény nem várható.

- 1) A létesítmény a humán egészségkárosodások megelőzése érdekében egészségügyi határérték feletti koncentrációban a légszennyező anyagokkal a környezetet ne terhelje.
- 2) A létesítmény, és tevékenysége ne veszélyeztesse a térség településeinek közüzemi ivóvízellátását, ne okozzon kedvezőtlen mennyiségi és minőségi változást a vízbázisok állapotában.
- 3) A szennyvíz zárt gyűjtését és folyamatos igény szerinti ürítését, elszállítását biztosítani kell. Közműbe vagy közüzemi szolgáltatást végző szennyvíztisztítónak kell átadni.
- 4) A munkavállalók részére ivásra a telephelyen ivóvíz minőségű vizet kell biztosítani.
- 5) A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény hatálya alá tartozó veszélyes anyaggal, illetve veszélyes keverékkel kapcsolatos tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az emberi egészséget ne veszélyeztesse. Foglalkozásszerűen végzett tevékenységhez rendelkezni kell:
 - a. annak bejelentését/regisztrációját igazoló dokumentummal – a telephely vonatkozásában,
 - b. minden felhasznált veszélyes anyag, veszélyes keverék biztonsági adatlapjával,
 - c. a tevékenységre vonatkozó kockázatbecslési-kockázatkezelési dokumentációval.
- 6) A tevékenység környezethasználata során a talajt, a felszín alatti és felszíni vizeket, valamint a levegőt nem szennyezheti olyan mértékben, amely környezet-egészségügyi szempontból veszélyeztetést okoz. Törekedni kell a humán egészségi kockázatok elkerülésére, minimalizálására.

Település- környezet- egészségügyi szakkérdés vizsgálatom során figyelembe vettem az alábbi jogszabályokban foglaltakat:

2000. évi XXV kémiai biztonsági törvény 19. §; 20. § 28. § (3); 29. §; a 44/2000. (XII. 27) EüM.r. 9.§ a kémiai biztonságra, veszélyes készítményekkel végzett tevékenységre;

2012. évi CLXXXV. törvény 39. § (1) a hulladékokról, és a 13/2017. (VI. 12) EMMI rendelet 3. § (1) bekezdés a települési hulladékokra vonatkozó;

201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről 3. §; és a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. sz. mellékletében, az

1997 évi CLIV. törvény az egészségügyről 46. § "A talajt, a vizeket és a levegőt nem szabad fertőzni, illetőleg olyan mértékben szennyezni, amely közvetlenül vagy közvetve az ember egészségét veszélyezteti." előírtakat.

Állásfoglalásom a rendelkezésre bocsátott (HE-02/KVTO/00520/2020 számon www.kormanyhivatal.hu/hu); web felületen elérhető – HATÁS-KÖR 2000 Mérnöki Szolgáltató BT (Miskolc), által készített - dokumentáción alapul.

Fentiek alapján állásfoglalásomat - megkeresésre - a módosított 1991. évi XI. törvény 2. § (1) d.) pontjában biztosított hatáskörben, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról és a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2) kormány rendelet a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről 2. §, és 3/2020. (II.

28.) MvM utasítás 1. §, és mellékletének 22. pontja és 24. § (3), valamint a Heves Megyei Kormányhivatal Egységes Ügyrendjéről szóló 9/2020. (IV. 23) KMB utasítás 1. melléklet 12-13. §; 10. melléklet 9. § 5. bekezdésben meghatározottak alapján adtam.”

A hiánypótlást követően, a HE/NEF/1989-3/2022. számú szakvéleményében a HE/NEF/1155-3/2020. számú véleményében foglaltakat továbbra is fenntartotta az alábbi indoklással:

„A Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) által kezdeményezett, a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás során – a hiánypótlást követő, HE/KVO/02396-5/2022. iktatószámú megkeresésre – az elérhetővé tett dokumentációk alapján, a tervezett tevékenységgel kapcsolatban a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet – a továbbiakban: 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet – 28. § (1) bekezdésében, 5. melléklet I. táblázatának 3. pontjában meghatározott szakkérdés tekintetében a HE/NEF/1155-3/2020. iktatószámú és az ezt kiegészítő **HE/NEF/1155-5/2020. iktatószámú, közegészségügyi, környezet - és település-egészségügy szempontokra kiterjedő szakvéleményeimet fenntartom.**

Jelen szakmai véleményem indokolásaként a következőket adom elő:

A fenti tervezett tevékenységre vonatkozó, 2020. június 5. napján indult, jelen környezeti hatásvizsgálati eljárásban, a Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztályról (a továbbiakban: Környezetvédelmi Osztály) érkezett megkeresésre a Népegészségügyi Főosztály (a továbbiakban: Népegészségügyi Főosztály) 2020. augusztus 7-én, HE/NEF/1155-3/2020. iktatószámon szakmai véleményt adott. A véleményezéshez rendelkezésre bocsátott „GYÖNGYÖSPATA I.-andezit” védnevű bánya Környezetvédelmi Hatásvizsgálata 2020. április-május dokumentáció alapján tárgyi tevékenységet korlátozó, akadályozó közegészségügyi észrevétel nem merült fel. A szakvélemény tartalmazza azon 1)-6) számú pontokat, melynek betartása mellett környezet-egészségügyi káresemény nem várható.

A Környezetvédelmi Osztály részéről a tevékenységre vonatkozóan 2020.09.03 keltezésű hiánypótlás után szakkérdés vizsgálat tárgyában ismételt megkeresés érkezett. A hiánypótlási dokumentáció a szállítmányozásra vonatkozóan zaj és rezgésvédelmi illetve levegőtisztaság-védelmi szempontú kiegészítést tartalmazott, melyhez a Népegészségügyi Főosztály HE/NEF/1155-5/2020 iktatószámon szakmai véleményt adott, melyben fenntartja a HE/NEF/1155-3/2020 iktatószámú szakkérdés vizsgálat előírás javaslatait, kiegészítve 1. ponttal.

Jelen, HE/KVO/02396-5/2022. iktatószámú megkeresés a tárgyi eljárásban ismételt hiánypótlást követő szakkérdés vizsgálatára, szakvélemény kérésére irányul, melyhez a megadott elérhetőségen, a Heves Megyei Kormányhivatal internetes oldalán hozzáférhető az eljárással kapcsolatos dokumentáció a hiánypótlásokkal együtt.

A MECSEKÉRC Zrt. (7633 Pécs, Esztergár Lajos u. 19.) „GYÖNGYÖSPATA I.- andezit” védőnevű bánya Környezetvédelmi Hatásvizsgálata Hiánypótlás 2022. október dokumentációt a HATÁS-KÖR 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.) készítette el.

A dokumentáció értelmében új szállítási útvonal került kijelölésre, mely nem érinti majd sem Gyöngyöspata, sem Szurdokpüspöki, sem pedig Gyöngyös településeket. A Gyöngyös irányában történő szállítás Gyöngyös előtt 026 hrsz-ú útra történik rá a gépjárművek, innen pedig a Gyöngyös 093/1 hrsz., Gyöngyös 012/1 hrsz., Gyöngyös Ny-i elkerülő út II. ütem keresztül a 3. számú főútra. A Gyöngyöst Ny-i irányból elkerülő aszfaltozott út engedélyeztetése megtörtént, megépítését követően

kerülne sor azon a szállítás. A dokumentáció megállapítása szerint „a szállítási útvonalon mind a jelenbeli, mind a jövőbeni állapotban a kialakuló koncentrációk elmaradnak a vonatkozó légszennyezettségi határértékektől”. A szállítás okozta zajterhelés dokumentáció szerinti megállapítása „utak mentén védendő ingatlan nem található, hiszen a szállítási útvonal lakott részt nem érint”.

Fentiek értelmében, a rendelkezésemre álló dokumentáció alapján, a megkeresésben megjelölt 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. melléklete I. táblázatának 3. pontjában foglalt „a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően” a szakkérdés tekintetében a jelen ügyben adott, HE/NEF/1155-3/2020. számú és hiánypótlást követő az azt kiegészítő HE/NEF/1155-5/2020. számú szakmai véleményemet jelen hiánypótlást követően is fenntartom.

A HE/NEF/1155-5/2020. számú kiegészítő szakvéleményt azon okból is fenntartom, mert jelen hiánypótlási dokumentáció szerint a Gyöngyös Ny-i irányból elkerülő út megépítése jelenleg folyamatban van.

Szakmai véleményem kialakítása során a HE/NEF/1155-3/2020. és HE/NEF/1155-5/2020. számú szakvéleményeimben felsorolt jogszabályi helyeket vettem figyelembe. Szakmai véleményemet a környezetvédelmi hatáskörben eljáró Heves Megyei Kormányhivatal előtt indult, tárgyi eljárás keretében, a megkeresésben megjelölt, a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. melléklete I. táblázatának 3. pontjában meghatározott szakkérdés vizsgálata tekintetében tettem meg.”

d) Termőföld mennyiségi védelme szempontjából a Heves Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. (Gyöngyös) 14101/2/2020. számú véleményében az alábbiakat állapította meg:

„Hivatkozással tárgyi ügyben HE/KVO/00520-13/2020. számon küldött megkeresésére, a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) kérelmező által a „Gyöngyöspata I.–andezit” védőnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozóan kezdeményezett környezeti hatásvizsgálati eljárásban a termőföld mennyiségi védelme követelményei szakkérdés vizsgálata tárgyában az alábbi tájékoztatást adom:

A megkeresésben megjelölt internetes oldalon elérhető, a HATÁS-KÖR 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.) által a „Gyöngyöspata I.–andezit” védőnevű bányatelken bányászati tevékenység folytatására vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban készített dokumentáció alapján megállapítást nyert, hogy a tervezett beruházás a Gyöngyöspata 093/1, 080/1, 080/2 „a” alrészlet, 089/1, 089/2, 053/3, 056/2 hrszú ingatlanokat érinti.

- A dokumentáció vizsgálata során megállapítottam, hogy tárgyi beruházás során legelő művelési ágú mezőgazdasági rendeltetésű termőföld igénybevétele is sor kerül, mely termőföld más célú hasznosításának engedélyezése tárgyában nem érkezett kérelem hivatalomhoz, a fenti mezőgazdasági rendeltetésű ingatlan vonatkozásában termőföld más célú hasznosítását engedélyező határozat nem került kiadásra.

Az igénybevevőnek tárgyi termőföld más célú hasznosításának engedélyezésére vonatkozóan hivatalunknál eljárást kell kezdeményeznie és az igénybevételt, a beruházást csak a termőföld

más célú hasznosítását engedélyező végleges döntés rendelkezésre állása esetén kezdheti meg.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 10.§-ban foglaltak alapján:

(1) Az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet termőföldet más célra hasznosítani. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

(3) A termőföld más célú hasznosításával járó engedélyezési, jóváhagyási vagy tudomásulvételi (a továbbiakban együtt: engedélyezési) eljárásban érdemi döntés a termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló véglegessé vált ingatlanügyi hatósági határozat figyelembevételével hozható. Az ingatlanügyi hatóság határozatának hiánya esetén az eljáró hatóság az engedélyezési eljárását felfüggeszti.”

- - A tervezett beruházás megvalósítása során figyelemmel kell lenni arra, hogy a tervezett tevékenység során a környező termőföldekre szennyező anyag ne kerüljön.
- - A tervezett tevékenység a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását nem akadályozhatja.

Tájékoztatom továbbá, hogy Pallagi Roland tulajdonos kérelme alapján a Gyöngyöspata 080/1, 080/2, 093/1 hrsz-ú földrészletekre vonatkozóan 236423/2020.06.19. szám alatt művelési ág változás átvezetésére irányuló eljárás van folyamatban hivatalomnál.

A tárgyi ügyben felmerült földvédelmi szakkérdést a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8.§, 8/A §, 10.§, 43.§ - ban, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28.§.-ban, 5. számú mellékletének 7. pontjában, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 36. §-ban foglaltak alapján vizsgáltam meg.”

A hiánypótlást követően a 14648-2/2022. számú szakvéleményében az alábbiakat adta elő:

„Hivatkozással tárgyi ügyben HE/KVO/2396-8/2022. számon küldött megkeresésére, a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) kérelmező által a „Gyöngyöspata I.–andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozóan kezdeményezett környezeti hatásvizsgálati eljárásban a termőföld mennyiségi védelme követelményei szakkérdés vizsgálata tárgyában az alábbi szakmai véleményt adom:

A megkeresésben megjelölt internetes oldalon elérhető, a HATÁS-KÖR 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.) által a „Gyöngyöspata I.–andezit” védőnevű bányatelken bányászati tevékenység folytatására vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban készített dokumentáció alapján megállapítást nyert, hogy a tervezett beruházás a Gyöngyöspata 093/1, 080/1, 080/2, 089/1, 089/2, 056/3, 056/2 hrszú ingatlanokat érinti.

- A dokumentáció vizsgálata során megállapítottam, hogy tárgyi beruházás során legelő művelési ágú mezőgazdasági rendeltetésű termőföld igénybevételére is sor kerül, melyre vonatkozóan a beruházás megkezdése előtt az igénybevevőnek termőföld más célú hasznosításának engedélyezésére vonatkozóan hivatalunknál eljárást kell kezdeményeznie és az igénybevételt, a beruházást csak a termőföld más célú hasznosítását engedélyező végleges döntés rendelkezésre állása esetén kezdheti meg.

- A tervezett beruházás megvalósítása során figyelemmel kell lenni arra, hogy a tervezett tevékenység során a környező termőföldekre szennyező anyag ne kerüljön.
- A tervezett tevékenység a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását nem akadályozhatja.
- A fenti előírások és a csatolt dokumentációban foglaltak betartása mellett a bányászati tevékenység folytatása kapcsán a környező termőföldek vonatkozásában jelentős környezeti hatás nem valószínűsíthető.

A tárgyi ügyben felmerült földvédelmi szakkérdést a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8.§, 8/A §, 10.§, 43.§ - ban, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28.§-ban, 5. számú mellékletének 7. pontjában, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 36. §-ban foglaltak alapján vizsgáltam meg.”

e) A Heves Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály
HE/NTO/02533-2/2020. számú véleményében az engedély kiadásához kikötésekkel hozzájárult:

„A beruházás létesítésének talajvédelmi szempontból kizáró oka nincs. A tevékenység megvalósítása során, a termőföld minőségi védelme tekintetében az alábbi talajvédelmi előírások betartása mellett:

1. A bányászati tevékenységet úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldeken a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak.
2. A bányászati tevékenység megvalósítása során a kivitelező köteles gondoskodni a humuszos termőréteg megmentéséről és hasznosításáról.
3. A kivitelezés során biztosítani kell, hogy a környezeti hatások az érintett és a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzanak.
4. A munkálatok során az érintett termőföldeken keletkezett mentett humuszos termőréteg teljes mennyiségét a beruházás kivitelezése során igénybe vett földrészleteken kell felhasználni úgy, hogy a kialakított felső humuszos termőréteg vastagsága az eredeti humuszos termőréteggel együtt az 1 métert ne haladja meg.
5. Amennyiben a mentett humuszos termőréteg az ilyen módon történő felhasználására nincs lehetőség, a felhasználásra nem kerülő rész eredeti funkciójának megfelelően a talaj felső termőrétegeként, vagy termesző közeg előállítására felhasználható, illetve ezekre a célokra átruházható.
6. A helyben felhasználásra nem kerülő humuszos termőtalaj mennyisége után a beruházónak talajvédelmi járulékot kell fizetnie, melynek mértékét a humuszgazdálkodási okiratok alapján, a talajvédelmi hatóság állapít meg, külön eljárásban.
7. A mentett humuszos termőréteg mennyiségéről és felhasználásáról a beruházó köteles külön nyilvántartást vezetni.
8. A földhasználó és a beruházó köteles a talaj védelmével kapcsolatos tevékenysége dokumentumait 5 évig megőrizni.
9. Biztosítani kell, hogy a bányászati tevékenység során az érintett területről a környező termőföldekre ne kerülhessen azok minőségét rontó talajidegen anyag. Termőföldön hulladékot lerakni, tárolni tilos.
10. Termőföldön, a fenti előírásokon túl, bármely egyéb tevékenység csak úgy folytatható, hogy az, vagy annak hatása az érintett és a környező termőföld minőségében, továbbá a vizekben kárt ne okozzon.

11.A termőföld minőségét veszélyeztető tevékenységet és eseményt a talajvédelmi hatóság részére haladéktalanul be kell jelenteni.”

A szakvéleményét az alábbiakkal indokolta:

„2020. 07. 16-án hatóságomhoz érkezett a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztály HE/KVO/00520-12/2020. iktatószámú megkeresése, melyben talajvédelmi szakvéleményt kér hatóságomtól a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom út 10.), mint ügyfél kérelme alapján a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásában.

A megkereséshez csatolta a HATÁS-KÖR 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád út 19.) által készített környezetvédelmi hatásvizsgálat dokumentációt (dokumentáció címe: „Gyöngyöspata I.-andezit” védőnevű bánya Környezetvédelmi Hatásvizsgálata, készítés dátuma: 2020. május 25.).

A benyújtott dokumentáció alapján talajvédelmi hatósági jogkörömben eljárva a termőföldön vagy azzal szomszédos földrészleten megvalósuló beruházás, illetve tevékenység engedélyezésére irányuló környezeti hatásvizsgálati eljárásban, talajvédelmi szakkérdés vizsgálata tárgyában a termőföld minőségi védelme tekintetében megállapítottam, hogy a beruházásnak talajvédelmi szempontból akadálya nincs.

Megállapítottam továbbá, hogy a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás tekintetében nem valószínűsíthető a termőföld minőségét befolyásoló jelentős környezeti hatás.

A tárgyi ügyben felmerült talajvédelmi szakkérdést a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése, 5. melléklet I. táblázat 5. pontja, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 52. § (1) bekezdése, a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 3/2020. (II.28.) MvM utasítás 25. § (1) bekezdése, 26. § és a 27. § (2) bekezdése, valamint a Heves Megyei Kormányhivatal egységes ügyrendjéről szóló 9/2020. (IV.23.) számú Kormány megbízotti utasítás 1. melléklet 12. § és 13. § alapján vizsgáltam meg.

A termőföld minőségi védelme szakmai vélemény előírásait a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 43. §, 44. §, 47. § és a 48. § foglaltakra tekintettel adtam meg”.

A hiánypótlást követően, a HE/NTO/06366-2/2022. számú véleményében a HE/NTO/02533-2/2020. számú szakvéleményében tett kikötéseket továbbra is fenntartotta, az alábbi indokolás mellett:

„2022. december 7. napján hatóságomhoz érkezett a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály HE/KVO/02396-7/2022. iktatószámú megkeresése, melyben talajvédelmi szakvéleményt kér hatóságomtól a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.), mint ügyfél kérelme alapján a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásában.

A megkereséshez csatolta a HATÁS-KÖR 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.) által készített környezetvédelmi hatásvizsgálat dokumentációt (dokumentáció címe: „Gyöngyöspata I.-andezit” védőnevű bánya Környezetvédelmi Hatásvizsgálata, készítés dátuma: 2020. április-május.).

A benyújtott dokumentáció alapján talajvédelmi hatósági jogkörömben eljárva a termőföldön vagy azzal szomszédos földrészleten megvalósuló beruházás, illetve tevékenység engedélyezésére irányuló környezeti hatásvizsgálati eljárásban, talajvédelmi szakkérdés vizsgálata tárgyában a termőföld minőségi védelme tekintetében megállapítottam, hogy a tevékenységnek talajvédelmi szempontból akadálya nincs.

A tárgyi ügyben felmerült talajvédelmi szakkérdést a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése, 5. melléklet I. táblázat 5. pontja, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 52. § (1) bekezdése, a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 10/2022. (IX.22.) MvM utasítás 25. § (1) bekezdése, 26. § és a 27. § (2) bekezdése, valamint a Heves Megyei Kormányhivatal Egységes Ügyrendjéről szóló 16/2022. (XI.16.) számú főispáni utasítás 1. melléklet 12. § és 13. § alapján vizsgáltam meg.

A termőföld minőségi védelme tekintetében tett talajvédelmi szakmai vélemény előírásait a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 43. §, 44. § (2) és (3) bekezdések, 47. § és a 48. § foglaltakra tekintettel adtam meg.

A kiadmányozási jog a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 10/2022. (IX. 22.) MvM utasítás Mellékletének 20. §-án, valamint a kormányhivatal kiadmányozási és helyettesítési rendjéről szóló utasítás rendelkezésein alapul”.

f) A Heves Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály HE/EO/02258-2/2020. számú véleményében az engedély megadását nem kifogásolta és az alábbiakat adta elő:

„A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály (továbbiakban: természetvédelmi hatóság) a HE/KVO/520-14/2020. hivatkozási számú megkeresésére a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Kormányrendelet 8. § (1) rendelkezése alapján a rendelet 5. számú melléklet I. táblázat 6. pontjában foglalt, megkeresésében feltett szakkérdésre, a Heves Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály (továbbiakban: erdészeti hatóság) az alábbi véleményt adja:

A hivatkozott internetes oldalon fellelhető dokumentumok közül a HATÁS-KÖR 2000 – 3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19. – által készített „Gyöngyöspata I.-andezit” védőnevű bánya környezetvédelmi hatásvizsgálat dokumentációja alapján megállapítottam, hogy az érintett Gyöngyöspata 056/2a,b hrsz-ú ingatlan területén, az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott Gyöngyöspata 66/A és a 66/B nyilvántartási jelű erdőterületek vannak.

A tervezett bányászati tevékenységgel kapcsolatban az erdőterület igénybevételére és a fakitermelés szabályaira vonatkozó rendelkezések betartása mellett, kizáró ok az Erdészeti hatóság részéről nem merül fel.

Az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata nem szükséges.

A hatóság hatáskörét a Korm. rend. 11. § (1) bekezdés, illetékességét a Korm. rend. 2. számú melléklete állapítja meg.”

A hiánypótlást követően az alábbi, HE/EO/08134-3/2022. számú szakvéleményt adta:

„A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rend.) alapján, a Heves Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály erdészeti feladatkörében/hatáskörében eljárva, szakkérdés környezeti hatásvizsgálati eljárásban az alábbi szakmai nyilatkozatot adom a Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya részére.

A „Gyöngyöspata I. - andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban Evt.) 6. § (1) a) pontnak megfelelő, az Országos Erdőállomány Adattárban (továbbiakban: Adattár) az illetékességi területemen nyilvántartott erdőtervezett erdőterületek – a Gyöngyöspata 056/2 a 056/2 b hrsz-ú ingatlanon lévő Gyöngyöspata 66/A és 66/B jelű erdőrészek – találhatók, viszont az erdő területek a termeléssel érintett területeken kívül, a távvezetékektől É-ra találhatók, így erdő igénybevételi eljárás lefolytatására nincs szükség”.

Indokolásában az alábbiakat adta elő:

A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya megkereste a Heves Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztályát, hogy a „Gyöngyöspata I. - andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban az erdőterületet érintő szakkérdésben nyilatkozatot tegyen.

A „Gyöngyöspata I. - andezit” védnevű bánya Környezetvédelmi Hatásvizsgálata Közérthető Összefoglalójában leírtak szerint: „a bányatelek érinti a 056/2 a hrsz-ú, erdő művelési ágú területet. Viszont a bányatelek É-i részén húzódik egy 20 kV-os távvezeték, melynek védőpillér van kijelölve, mely nagy részét lefedi ezen ingatlannak. Így a 056/2 a hrsz-ú, erdő művelési ágú terület nem kerül letermelésre, a bányászati tevékenység nem érinti.”

A hivatkozott tervezett tevékenységgel kapcsolatos szakkérdés vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg:

A környezetvédelmi hatásvizsgálat közérthető összefoglalója és a mellékelt térkép szerint a bányatelken tervezett tevékenység az Adattárban nyilvántartott erdőterületet nem érint, mert az erdő területek a termeléssel érintett területeken kívül, a távvezetékektől É-ra találhatók, így erdő igénybevételi eljárás lefolytatására nincs szükség.

Az erdészeti szakkérdés vizsgálatát a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 6. pontjában foglalt szakkérdésre vonatkozóan az Evt-ben foglaltak alapján végeztem el.

A hatóság hatáskörét a Korm. rend. 11. § (1) bekezdés, illetékességét a Korm. rend. 2. számú melléklete állapítja meg.

A kiadmányozási jog a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 10/2022 (IX. 22.) MvM utasítás Mellékletének 20. §-án, valamint a kormányhivatal kiadmányozási és helyettesítési rendjéről szóló utasítás rendelkezésein alapul.

g) A Heves Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 1 HE/EOF1/00396-2/2020. számú véleményében az engedély megadásához kikötések nélkül hozzájárult és az alábbiakat adta elő:

„A Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás tárgyában nyújtott be kérelmet a Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztályhoz. Az eljáró hatóság tárgyi ügyben az első fokú örökségvédelmi hatóságtól a kulturális örökség védelmére kiterjedő szakkérdés vizsgálatát kérte.

A tervdokumentáció és a hatósági nyilvántartás adatainak összevetése alapján megállapítást nyert, hogy a tervezett tevékenység nyilvántartott régészeti lelőhelyet, régészeti védőövezetet vagy műemléki területet nem érint.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 24. § (2) és (3) bekezdése értelmében, ha a tárgyi ingatlanon régészeti feltárás nélkül régészeti emlék, lelet vagy annak tűnő tárgya kerül elő, a felfedező, a tevékenység felelős vezetője, az ingatlan tulajdonosa, az építtető vagy a kivitelező köteles

- a) az általa folytatott tevékenységet azonnal abbahagyni,
- b) a jegyző útján az örökségvédelmi hatóságnak (Heves Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Építésügyi Osztály 1., címe: 3300 Eger, Kossuth u. 9.) azt haladéktalanul bejelenteni, amely arról haladéktalanul tájékoztatja a mentő feltárás elhatárolatára a 22. § (5) bekezdése szerint feltárással jogosult intézményt, valamint
- c) a tevékenységet szüneteltetni, továbbá a helyszín és a lelet őrzéséről – a felelős őrzés szabályai szerint – a feltárással jogosult intézmény intézkedéséig gondoskodni.

A feltárással jogosult intézmény köteles a mentő feltárást haladéktalanul megkezdeni, és folyamatosan – az elvárható ütemben – végezni, az előkerült régészeti leletet ideiglenesen elhelyezni.

A kulturális örökség védelmére irányuló szakkérdés vizsgálata a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. melléklet I. 4. pontja alapján, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 88. § (1) bekezdésében felsorolt szempontok szerint történt.

A hiánypótlást követően, a HE/EOF1/01073-2/2022. számú véleményében az alábbiakra hívta fel a figyelmet:

„Felhívom az engedélyes figyelmét, hogy amennyiben a kivitelezés során szükséges bármilyen földmunka határozatokkor régészeti leletek kerülnek elő, vagy ennek gyanúja felmerül, a munka felelős vezetője köteles a bolygatást azonnal abbahagyni, az esetről a területileg illetékes Dobó István Vármúzeumot (3300 Eger, Vár köz 1. tel: 36/312-744) haladéktalanul értesíteni, a területet és a talált leleteket a felelős őrzés szabályai szerint megőrizni és a múzeum képviselőjének átadni. A bejelentési kötelezettség elmulasztása örökségvédelmi bírság kiszabását vonhatja maga után.

Véleményét az alábbiakkal indokolta:

„Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) a Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás tárgyában nyújtott be kérelmet a Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztályhoz. Az eljáró hatóság tárgyi ügyben az örökségvédelmi hatóságtól a kulturális örökség védelmére kiterjedő szakkérdés vizsgálatát kérte.

A kérelemhez csatolt tervdokumentáció és a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítottam, hogy az engedélyezés tárgyát képező tevékenység nyilvántartott régészeti lelőhelyet, régészeti védőövezetet, valamint műemléket, műemléki területet nem érint, ezért terv szerinti kivitelezése a kulturális örökségvédelem érdekeit nem sérti.

A tervezett földmunkák során nem várt módon előkerült régészeti emlékek esetén történő intézkedéseket a „kulturális örökség védelméről” szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) 24. § határozza meg. A bejelentési kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményét a Kötv. 82. § (2) bekezdése helyezi kilátásba.

A kulturális örökség védelmére irányuló szakkérdés vizsgálata a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. melléklet I. 4. pontja alapján, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 88. § (1) bekezdésében felsorolt szempontok szerint történt.

A kiadmányozási jog a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 10/2022. (IX. 22.) MvM utasítás mellékletének 20. §-án, valamint a kormányhivatal kiadmányozási és helyettesítési rendjéről szóló utasítás rendelkezésein alapul.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat a 35500/6180-1/2020. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában a környezetvédelmi engedély megadásához kikötésekkel hozzájárult, és az alábbiakat adta elő:

A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztálya HE/KVO/000520-9/2020. számú megkeresése alapján, a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) részére, „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárása lefolytatásához a **szakhatósági hozzájárulásomat megadom.**

Előírásaim:

1. A bányalefedési, művelési, tájrendezési, valamint a majdani bányabezárási tevékenységeket, illetve az ahhoz kapcsolódó valamennyi egyéb járulékos tevékenységet úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy azok során a környezeti elemek elszennyeződése kizárható legyen.
2. A bányászati és kiszolgáló tevékenységet csak a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő állapotú, olaj és üzemanyag csepegéstől mentes munkagépek és szállítójárművek működtethetők. Az esetleges szennyezések megelőzésére fokozott figyelmet kell fordítani. A gépi berendezések rendszeres ellenőrzésével, karbantartásával azt minimális mértékűre kell szorítani.
3. A gépek mosatása, tárolása, karbantartása, üzemanyag feltöltése (helyhez kötött gépek kivételével) művelési területen belül tilos, csak az erre a célra speciálisan kialakított területen végezhető. A nagyjavításokat, felújításokat stb. a bányaterületen kívül, arra szakosodott szakműhelyekben kell végeztetni. A nem mozdítható gépek, berendezések javításánál olajfelfogó tálcákat kell rendszeresíteni.
4. A bányaterületen zárt tartályos, konténeres WC telepíthető. A kommunális szennyvíz szükség szerinti elszállításáról, engedélyezett leürítő helyen történő elhelyezéséről gondoskodni kell. A szállításra csak engedéllyel rendelkező, nyilvántartásba vett vállalkozás vehető igénybe.

5. Szennyezés esetén, a területen belüli védekezés megkezdése mellett a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet 2. § (6) pontjának értelmében a környezethasználó a környezetveszélyeztetés, illetve környezetkárosodás helyéről, jellegéről és mértékéről, amennyiben az az 1. § a) vagy b) pontja szerinti környezeti elemet (felszíni víz, felszín alatti víz, földtani közeg) érinti - a területi vízügyi hatóságot és a területi vízügyi igazgatóságot haladéktalanul köteles tájékoztatni.
6. A bányászati tevékenység előre haladásával a felhagyott területek rekultivációját el kell végezni, melynek tervezett módját, tényszerű megvalósulását az aktuálisan jóváhagyásra kerülő MÜT-ben rögzíteni kell.
7. A bánya felhagyási szakaszában be kell fejezni a teljes terület mechanikai és biológiai rekultivációját.
8. A tájrendezést követően a bánya területén rendezetlen halmok kupacok, korábbi bányászati tevékenységből származó, későbbi funkcionális célt nem szolgáló építmények, berendezések nem maradhatnak vissza.

Szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta:

A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztálya HE/KVO/000520-9/2020. számon megkereste a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot szakhatósági állásfoglalás megadása céljából, a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) részére, „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárása lefolytatásához.

A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztálya megkereséséhez dokumentációt nem csatolt, annak hozzáférhetőségét a Főosztály internetes oldalán biztosította. A környezeti hatásvizsgálati dokumentációt a HATÁS-KÖR 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19.) készítette 2020. április-májusi keltezéssel.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont 2-3. alpontja alapján az előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban a Katasztrófavédelmi Igazgatóság (vízvédelmi hatáskörében és vízügyi hatáskörében eljárva) szakkérdése, annak elbírálása, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

Az engedélyezési dokumentáció és a rendelkezésemre álló adatok alapján megállapítható:

„Gyöngyöspata I. – andezit” bányaterület Heves megyében, Gyöngyöspata külterületén, a Gereghegy D-i oldalán, Fülegor-dűlőtől É-ra helyezkedik el.

Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség 7974-37/2000. számú határozatában környezetvédelmi engedélyt adott a bánya működésére vonatkozóan. A bányatelken rövid ideig

folytattak bányászati tevékenységet. A környezetvédelmi engedély 5 évig volt érvényes, azonban megújítására nem került sor.

A bányászati jog átkerült a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-hez, aki 2020. január 07-én kelt megállapodásban átruházta a bányászati jogot a Mecsekérc Zrt. A Zrt. folytatni szeretné a bányászati tevékenységet. A bánya jelenleg nem rendelkezik érvényes Műszaki Üzemi Tervvel.

A Mecsekérc Zrt. 350.000 m³/év (875.000 t/év) maximális mennyiségre szeretné megkérni a továbbiakra az engedélyt. Az első három évben még nem kerülne sor ilyen mértékű kitermelésre, hanem a termelés fokozatosan érne el ezt a szintet.

A tevékenység megkezdésének várható időpontja 2020.

A bányatelek területe: 33,0 ha

A bányatelek alaplappja: +200,00 mBf.

A bányatelek fedőlapja: +308,00 mBf.

Ásványi nyersanyag: Andezit (1142)

Az alkalmazott külszíni bányászati tevékenység az alábbi főbb technológiai lépésekből áll:

- Feltárás: a felső humuszréteg és a meddő réteg külön-külön való kitermelése, deponálása
- Fejtés: a kőzetjövésztés robbantással történik
- Törés, osztályozás: meghatározott szemcseméret szerint történő válogatás
- Tájrendezés: A bánya meddő MÜT szerint történő elhelyezése, visszatöltése, humusztérítés

Az alkalmazott bányászati technológia nem igényel technológiai vízfelhasználást. A belső szállítási útvonalakat portalanítyják, melyhez a szükséges vizet majd lajtos kocsival szállítják a helyszínre.

Szociális vízfelhasználás:

A dolgozók ivóvíz igényét ballonos vízzel oldják meg, míg a tisztálkodáshoz szükséges víz biztosítására 1db 1 m³-es tartályt telepítenek. A keletkező szociális szennyvizet szintén 1m³-es tartályban gyűjtik össze, melyet megfelelő időközönként ürítenek.

A bányaüzem területén a következő helyhez kötött létesítmények kerülnek kihelyezésre: irodakonténer, melegedő és étkező konténer, mobil WC, műhelykonténer, hídmérleg.

A fenti létesítményeket a bányatelken belül két helyen helyezhetik el, attól függően, hogy melyik irányba lehet megoldani a kiszállítást és így hol kezdődik el a termelés:

1. A bányatelek K-i oldalán.
2. A bányatelek D-i oldalán az 5-ös sarokpont felett.

A bányatelken egy 10 m³-es felszíni üzemanyagtartály kerülne kihelyezésre, melyből biztosítanák a gépek gázolajjal való ellátását. A tartály megfelelő kármentővel kerülne kialakításra, az esetleges szennyezések felfogására.

A dokumentációban rögzítettek szerint a bányászat felszín alatti vizet nem fog érinteni, ezáltal sem közvetlen sem közvetett hatása nem lesz a vizekre.

Hatóságom nyilvántartása szerint a tevékenységgel érintett terület sérülékeny vízbázis védőterületet nem érint, ill. nem helyezkedik el nagyvízi mederben.

Hatóságom hatáskörébe tartozó szakkérdések tekintetében előírásaim betartása mellett a szakhatósági hozzájárulás kiadható. Előírásaimat a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról rendelkező 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet alapján tettem.

A szakhatósági állásfoglalást az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont 2-3. alpontja alapján, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55. § (1) bekezdése szerint eljárva adtam meg.

Az Igazgatóságom hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontja állapítja meg.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.”

A hiánypótlást követően, a 35500/10298-1/2022.ált. számú véleményében a 35500/6180-1/2020.ált. számú szakvéleményében tett kikötéseket továbbra is fenntartotta, az alábbi indokolás mellett:

„A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztálya HE/KVO/02396-4/2022. számon ismételten megkereste a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot szakhatósági állásfoglalás megadása céljából, a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) részére, „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárása lefolytatásához.

A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztálya megkereséséhez dokumentációt nem csatolt, annak hozzáférhetőségét a Főosztály internetes oldalán biztosította.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont 2-3. alpontja alapján az előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban a Katasztrófavédelmi Igazgatóság (vízvédelmi hatáskörében és vízügyi hatáskörében eljárva) szakkérdése, annak elbírálása, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

A benyújtott és a rendelkezésre álló iratok alapján az alábbi megállapítások tehetők:

Igazgatóságom a Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztálya HE/KVO/000520-9/2020. számú megkeresése alapján a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) részére, „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban 35500/6180-1/2020.ált számon szakhatósági állásfoglalást adott.

A környezetvédelmi hatóság az eljárás során hiánypótlási felhívást adott ki, majd az ügyfél kérelmére az eljárást HE/KVO/000520-45/2020. számú határozat szerint szüneteltette.

A hiánypótlási dokumentáció megküldésével a Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztálya HE/KVO/02396-4/2022. számon ismételtlen megkereste Igazgatóságomat szakhatósági állásfoglalás megadása céljából.

Tekintettel arra, hogy a hiánypótlás nem érintette a vízügyi, vízvédelmi hatóság szakkérdését, ezért a korábban adott szakhatósági állásfoglalásunk előírásait és annak indokolását továbbra is fenntartjuk.

Hatóságom nyilvántartása szerint a tevékenységgel érintett terület sérülékeny vízbázis védőterületet nem érint, ill. nem helyezkedik el nagyvízi mederben.

Hatóságom hatáskörébe tartozó szakkérdések tekintetében előírásaim betartása mellett a szakhatósági hozzájárulás kiadható. Előírásaimat a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról rendelkező 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet alapján tettem.

A szakhatósági állásfoglalást az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont 2-3. alpontja alapján, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55. § (1) bekezdése szerint eljárva adtam meg.

Az Igazgatóságom hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontja állapítja meg.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.”

A Heves Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 36000/1266-1/2020. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában szakhatósági hozzájárulását előírások nélkül megadta. Indokolásában az alábbiakat adta elő:

„A Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. kérelmére indult, környezeti hatásvizsgálati eljárás ügyében a Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály, mint engedélyező hatóság 2020. július 17-én megkereste a Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot (a továbbiakban: szakhatóság), mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

Szakhatóságunk a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy a kérelem mellékleteként megküldött dokumentáció tartalmazta a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettségéből eredő várható hatások bemutatását, továbbá a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében a telepítési hely környezetében feltárt kockázatokat és azok várható hatásait. Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. pontja szerint vizsgált szakkérdés: „Az ipari baleseti kockázatok tekintetében a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettségéből eredő várható hatások elbírálása. A természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében: annak elbírálása, hogy a kérelem megfelelően tartalmazza-e a telepítési hely környezetében feltárt kockázatokat és azok várható hatásait.”

A megkereső hatóság által csatolt és a megküldött dokumentáció alapján az Ügyfél által kezdeményezett eljárásban hozzájáruló szakhatósági állásfoglalást adtam ki.

A szakhatósági eljárás során megállapítottam, hogy

- a dokumentáció a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem(ek)ben feltételezett súlyos balesetek minden lehetséges károsító hatásának következményeit tartalmazza;
- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetekből származó hatótényezők bemutatása arányban áll a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem(ek)ből származó, a telepítési helyet esetlegesen érintő károsító hatásokkal;
- a hatótényezők bemutatása során a környezethasználó a veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset értékeléséhez és a vizsgálat tárgyának a hatásokkal szembeni érzékenységehez a megfelelő kiindulási mutatókat, számítási módszereket helyesen alkalmazta;
- a környezeti hatástanulmány a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendeletben meghatározott osztályba sorolást, a települési veszélyelhárítási tervben meghatározott természeti eredetű kockázatokat figyelembe veszi és a feltárt kockázatok károsító hatásainak várható következményeit megfelelően tartalmazza

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul. Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.

A hiánypótlást követően, a 36000/1985-1/2022.ált. számú véleményében a 36000/1266-1/2020.ált. számú szakhatósági állásfoglalását továbbra is fenntartotta, az alábbi indoklás mellett:

„A Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.; KÜJ: 100229910) meghatalmazottja által kezdeményezett eljárásban, a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban a Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály, mint engedélyező hatóság 2022. év december hó 07. napján megkereste a Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot, szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

Igazgatóságom az eljárás során 2020. év július hó 30. napján a 36000/1266-1/2020.ált. számon hozzájáruló szakhatósági állásfoglalást adott ki.

A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály 2022. év december hó 07. napján a HE/KVO/02396-6/2022. számú megkereséssel fordult szakhatóságomhoz, hogy a hatóságánál a szünetelést követően (HE/KVO/00520-45/2020. számú határozat) újra folyamatban lévő eljárásban hiánypótlási dokumentáció került benyújtásra.

Tekintettel arra, hogy a benyújtott hiánypótlási dokumentációban foglaltak nem érintették a szakhatóságom által vizsgálendő katasztrófavédelmi szakkérdést, a rendelkező részben foglaltak szerint a 2020. év július hó 30. napján kiadott 36000/1266-1/2020.ált. számú szakhatósági állásfoglalást fenntartom.

Határozatem az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul.

Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.”

A **Gyöngyöspatai Polgármesteri Hivatal Jegyzője**, mint a beruházással érintett település jegyzője a tervezett bányászati tevékenység határozatához a PH/1605-7/2020. számú iratában nem járult hozzá és az alábbiakat állapította meg:

„...a Gyöngyöspata külterület 093/1a, 093/1b, 080/1, 080/2a, 089/1, 089/2, 056/3, 056/2a, 056/2b hrsz.-ú területen folytatandó bányászati tevékenység a Gyöngyöspata településkép védelméről szóló 5/2019. (III.28.) önkormányzati rendelete alapján nem érint helyi jelentőségű védett természeti területet.”

A bányászati tevékenységgel érintett területek besorolásáról az alábbiakat nyilatkozta:

„A Külterületi szabályozási terv alapján a területek besorolása: Má – Általános mezőgazdasági terület”

„Gyöngyöspata Város Önkormányzata képviselő-testület által megalkotott Helyi Építési Szabályzatról szóló 7/2003 (V.26.) rendelet Külterületi Szabályozási Tervének T-SZK Mód. 26-27-33-34 térképszelvénye, valamint az országos településrendezési- építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet 29. §-a értelmében a tevékenység Gyöngyöspata Város Településrendezési eszközeivel nincs összhangban”.

A Khvr. 10. § (7) bekezdése szerint: *„A környezetvédelmi engedély megadására irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a tervezett tevékenység gyakorlása akadályozná*

- a) a Nemzeti Környezetvédelmi Programban [Kvt. 40. §] meghatározott környezeti célállapotok elérését; vagy*
- b) Magyarország nemzetközi szerződésben vállalt környezet- vagy természetvédelmi kötelezettségeinek teljesítését.”*

A benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentáció és annak kiegészítései alapján, a szakhatósági állásfoglalások és szakvélemények, illetve a rendelkezésre álló adatok figyelembevételével megállapítottam, hogy **a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenység táj- és természetvédelmi szempontból nem engedélyezhető**, ezért a bányászati tevékenységre vonatkozó engedély megszerzésére irányuló **kérelmet elutasítottam**.

Határozatomat a Khvr. 10. § (7) bekezdésében foglaltak, illetve a Kvt. 66. § (1) bekezdése és 68. §-a alapján, *a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, és 5. § (2) bekezdése, valamint *a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése és 6. § (2) bekezdése által biztosított hatáskörömben és illetékességemben eljárva, az Ákr. 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) bekezdése alapján hoztam meg.

Az eljárási költséget az Engedélyes viseli, amely az eljárás során megfizetésre került. A hatóságnak fizetési kötelezettsége nem keletkezett, tekintve, hogy a Kvt. 91. § (1) bekezdése szerinti ügyintézési határidőt megtartotta.

A határozat jegyző részére történő megküldéséről a Khvr. 5. § (6) bekezdése alapján, a 10. § (3) bekezdése figyelembe vételével rendelkeztem. A Környezetvédelmi Hatóság a határozatot a Kvt. 71. § (3) bekezdése, valamint az Ákr. 89. §-a alapján közhírré teszi.

Az Ákr. 124.- 129. § -ai alapján, *az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről* szóló 469/2017. (XII.28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja szerint az eljárás költséget (az igazgatási szolgáltatási díj összegét) *a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól* szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a 2. számú melléklet 2. pontja alapján állapítottam meg.

A döntés az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján a közléssel válik véglegessé.

A döntés elleni jogorvoslati lehetőségről az Ákr. 112. §-a, 114. §-a alapján adtam tájékoztatást. A keresetlevél benyújtására vonatkozó tájékoztatást a Kp. 39. §-a alapján adtam meg. Az elektronikus ügyintézésre kötelezettek körét az Eüsztv. 9. § -a állapítja meg. Az azonnali jogvédelemről a Kp. 50-55. §-a rendelkezik. A bíróság hatáskörét és illetékességét a Kp. 7. § (1) bekezdés a) pontja, 12. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdés b) pontja, *a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról* szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (4) bekezdése, valamint *a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról* szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. melléklet 5. pontja határozza meg.

A szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg, a szakhatósági állásfoglalás elleni önálló jogorvoslati lehetőséget az Ákr. 55. § (4) bekezdése zárja ki.

A kiadmányozási jog a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló MvM utasítás Mellékletének, valamint a kormányhivatal kiadmányozási és helyettesítési rendjéről szóló utasítás rendelkezésein alapul.

Kelt Egerben, az elektronikus tanúsítvány szerint

Ignác Balázs, a Heves Vármegyei Kormányhivatalt vezető főispán nevében és megbízásából:

Kelemen Zoltán
főosztályvezető

Kapják: ügyintézői utasítás szerint